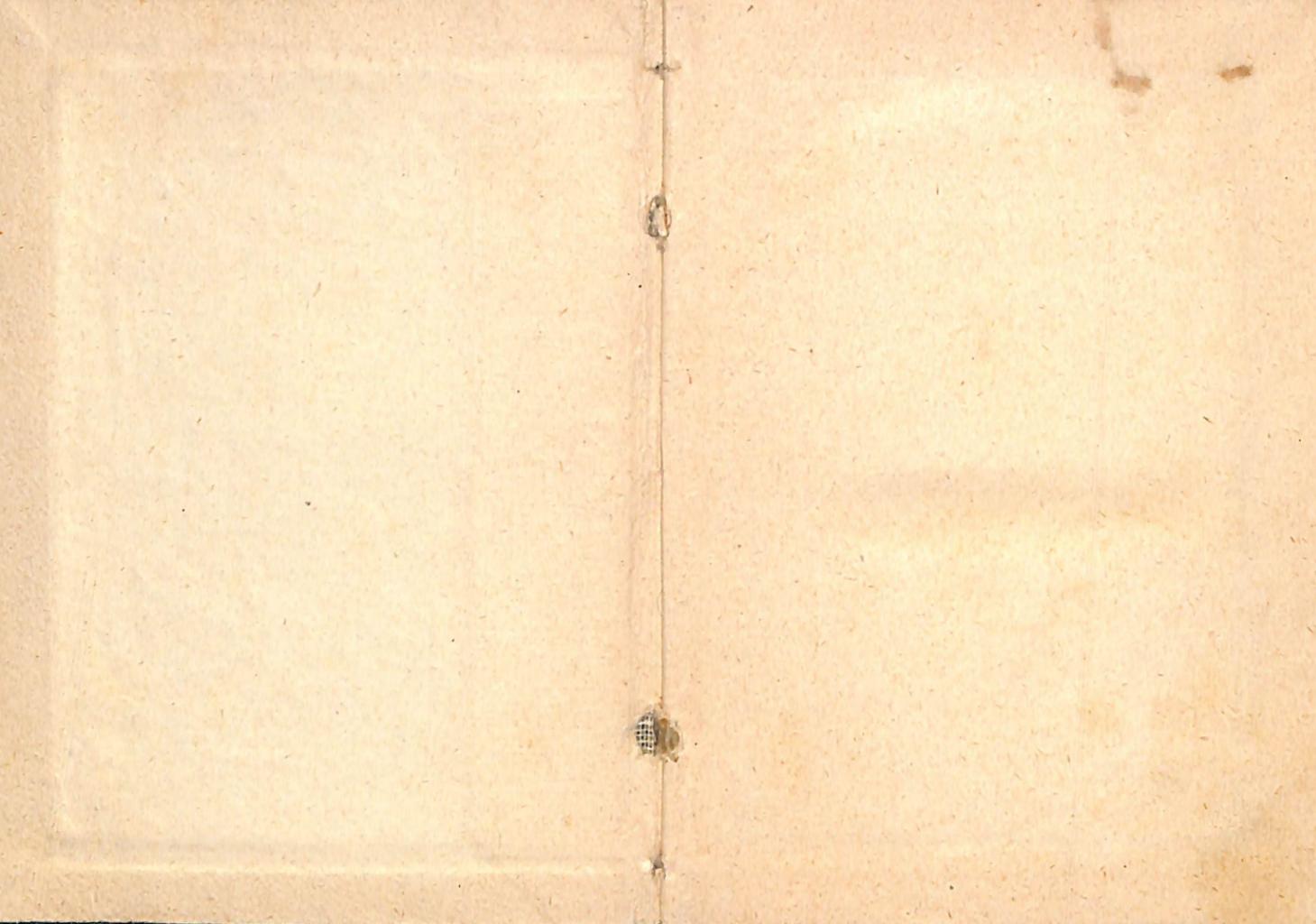

38085

ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՄՐԲՈՅ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

ԵԿ

ԿԱՐԳ ԱԼՈԹԻՑ

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ

38085-

ՏՊԱՐԱՆ

ՄՐԲՈՅ ՅԱԿՈՎԵԱՆՑ

1934

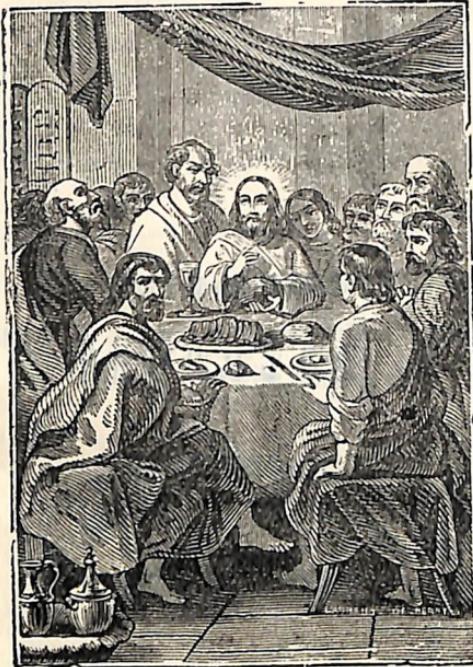
ՀՐԱՄԱՆ

ԱՄԵՆ. S. S. ԹՈՐԳՈՄ Ս. ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՎՍ
Պատրիարքին Երուսաղեմի

ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Ա. ՐԱ. ՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ՍՐԲՈՅ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Օրինեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես, առեք եղիցի
անուն ո՞ս: Եկեսցէ արքայութիւն ո՞ս, եղիցին
կամք ո՞ս ոռպէս յերկինս եւ յերկի: Չնաց
մեր հաճապազորդ ո՞ւր մեզ այսօ: Եւ բո՞ղ
մեզ զպարշի մեր, ոռպէս եւ մեք բողումք
մեռց պարտապանաց: Եւ մի՛ տանիր զմեզ
ի փորձութիւն. այլ փրկեա՛ զմեզ ի չարէ:
Զի ո՞ս է արքայութիւն եւ օգուռթիւն եւ փառք
յաւիտեանս. ամէն:

Զսաղմոսերգութիւնս և զաղա-
չանս ընկալցի մարդասէրն Աստուած
ի հաճոյս բարերար կամաց իւրոց .
մեր մեղացն և բազում յանցանացն
թողութիւն շնորհեսցէ . ի չարեաց
փրկեսցէ . ի մեղաց պահեսցէ . եւ
նմա փառք յաւխտեանս . ամէն :

Մինչ Քահանան շքենու , Դպիրոն երժեն
շայ շարական :

Խորհուրդ խորին անհաս անըս-
կիզբն , որ զարդարեցեր զվերին
պետութիւնդ . ի յառագաստ անմա-
տոյց լուսոյն , գերապանձ փառօք
զգասս հրեղինաց

Անձառահրաշ զօրութեամբ , ըս-
տեղծեր զԱղամ պատկեր տիրական .

և նազելի փառօք զգեստաւորեցեր .
ի գրախտն ադենի տեղի բերկրանաց :

Զարչարանօք քո սուրբ միա-
ծնին , նորոգեցան արարածք ամե-
նայն . և վերստին մարդն անմահա-
ցաւ , զարդարեալ ի զգեստ անկո-
դոպտելի :

Անձրեածին բաժակ հրահոսան ,
որ հեղար յառաքեալսն ի սուրբ
վերնատանն . հեղ և ի մեղ , Հոգիո
սուրբ Աստուած . ընդ պատմուճանի
զքո զիմաստութիւն :

Ճան քում վայել է սրբութիւն ,
որ զգեցար զվայելչութիւն . սրբու-
թիւն փառաց ընդ մէջ քո ածեալ ,
պատեա' զմէջս մեր ձշմարտու-
թեամբ :

Որ զարարչագործ բազուկս քո
տարածեցեր ընդդէմ աստեղաց .

հաստատեա՛ զբաղուկս մեր կարու-
ղութեամբ, համբարձմամբ ձեռաց
առ քեզ միջնորդիւ:

Իիւսմամբ թագ ի գլուխ, պա-
տեսցես զմիտու եւ զզգայարանս.
խաչանիշ ուրարամբ ըստ Ահարով-
նի. ծաղկեալ յոսկեթել ի զարդ խո-
րանի:

Թամից բոլորից տիրապէս աս-
տուածպետական. նափորտապատ
սիրով զմեզ զգեստաւորեցեր, քում
սուրբ խորհրդոյդ լինել սպասաւոր:

Թագաւոր երկնաւոր, զեկեղեցի
քո անշարժ պահեա՛. և զերկըպա-
գուս անուանդ քում պահեա՛ ի
խաղաղութեան:

Եւ էկեսցեն առաջի սրբոյ Սեղանոյն:
Եւ Քահանան ըստացէ շյեռու ասելու.

Սաղմոն. իեւ. կցորդ:
Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ.
և շուրջ եղէց զսեղանով քով, Տէ՛ր:
Դա՛տ արա լինձ, Տէ՛ր, զի ես
յամբծութեան իմում գնացի. ի Տէ՛ր
յուսացայ, զի մի՛ եղէց հիւանդ:
Փորձեա՛ զիս, Տէ՛ր, և քննեա՛
զիս. փորձեա՛ զերիկամունս իմ և
զսիրտ իմ:

Ողորմութիւն քո, Տէ՛ր, առաջի
աչաց իմոց. և հաճոյ եղէց ճշմար-
տութեան քում:

Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց.
և ընդ անօրէնս ես ոչ մտից:

Ատեցի ես զժողովս չարաց. եւ
ընդ ամբարիշտոս ես ոչ նստայց:

Լուացից սրբութեամբ զձեռս
իմ. և շուրջ եղէց զսեղանով քով,
Տէ՛ր:

Լսել ինձ զձայն օրհնութեան
քո . և պատմել զամենայն սքան-
չելիս քո :

Տէ՛ր , սիրեցի զվայելչութիւն
տան քո . և զտեղի յարկի փառաց
քոց :

Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբարիչոս
զանձն իմ . և մի՛ ընդ արս արիւնա-
հեղս զկեանս իմ :

Որոց ճեռք իւրեանց յանօրէնու-
թեան են . և աջ նոցա լի է կաշառօք :

Ես յամբծութեան իմում գնացի .
փրկեա՞ զիս , Տէ՛ր , եւ ողորմեա'
ինձ :

Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան .
յեկելեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
Սրբոյ . Այժմ եւ միշտ եւ յաւի-
տեանս յաւիտենից . ամէն :

Քնյն . Եւ վասն սրբուհւոյ Աս-
տուածածնին բարեխօսութեանն ,
Տէ՛ր , ընկա'լ զաղաչանս մեր եւ
կեցո՛ զմեզ :

Արէտ . Սուրբ զԱստուածածինն և
զամենայն սուրբս բարեխօս արաս-
ցուք առ Հայր ի յերկինս . զի կա-
մեցեալ ողորմեցի և գթացեալ կե-
ցուսցէ զարարածս իւր : Ամենակալ
Տէ՛ր Աստուած մեր . կեցո՛ և ողոր-
մեա' :

Քնյն . Ծնկա'լ , Տէ՛ր , զաղաչանս
մեր բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ
Աստուածածնին անարատ ծնողի
միածնի Որդւոյ քո և աղաչանօք
ամենայն սրբոց քոց : Լուր մեզ ,
Տէ՛ր , և ողորմեա' . Ներեա' քաւեա'
և թո՛ղ զմեղս մեր : Արժանաւորեա'
գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ

Որդւոյ և ընդ Սրբոյ Հոգւուրդ . այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
ամէն :

Եւ դառնալով առ ժողովարդն . շարու-
նակ առել :

Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ
եւ սրբուհոյ Աստուածածնին եւ
առաջի ամենայն սրբոց և առաջի
ձեր , հա՞րք և եղբա՛րք , զամենայն
մեղս զորս գործեալ եմ . քանզի մե-
ղայ խորհրդով բանիւ և գործով և
ամենայն մեղօք՝ զոր գործեն մար-
դիկ , մեղայ , մեղայ , աղաչեմ զձեզ ,
խնդրեցէք վասն իմ յԱստուծոյ
զթողութիւն :

Պատրասխանեցէն ո՞ւ մերյն են :

Ողորմեսցի քեզ Աստուած հզօրն

և թողութիւն չնորհեսցէ ամենայն
յանշանաց քոց . անցելոյն և այժ-
մուս և յառաջակայէն փրկեսցէ և
հաստատեսցէ յամենայն գործս բա-
րիս . եւ հանգուսցէ զքեզ ի հան-
դերձեալ կեանսն . ամէն :

Պատրասխանեցէ և ինչն :

Ազատեսցէ և զձեզ մարդասէրն
Աստուած , եւ թողցէ զամենայն
յանցանս ձեր . տացէ ժամանակ ա-
պաշխարելոյ եւ գործելոյ զբարիս .
ուղղեսցէ եւ զառաջակայ կեանս
ձեր չնորհօք Սուրբ Հոգւոյն հզօրն
եւ ողորմածն եւ նմա փառք յա-
ւիտեանս . ամէն :

Գոյիքն : Ցիշեսջի՛ր և զմեզ առաջի
անմահ զառին Աստուծոյ :

Քհյն . Յիշեալ լիջիք առաջի անմահ
գառին Աստուծոյ :

Դպէրին . Սաղմոս . ղը . կոն .

Աղաղակեցէ՛ք առ Տէր ամենայն
երկիր . ծառայեցէ՛ք Տեառն ուրա-
խութեամբ :

Մտէ՛ք առաջի նորա ցնծու-
թեամբ . ծաներուք զի նա է Տէր
Աստուած մեր :

Նա արար զմեզ և ոչ մեք էաք .
մեք ժողովուրդ եւ խաշն արօտի
նորա :

Մտէ՛ք ընդ գրունս նորա խոս-
տովանութեամբ . եւ օրհնութեամբ
և յարկս նորա :

Աստովան եղերո՛ւք Տեառն . և
օրհնեցէ՛ք զանուն նորա :

Քաղցը է Տէր , յաւիտեան է ու-

դորմութիւն նորա . ազգէ մինչեւ
յազգ է ճշմարտութիւն նորա :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
Սրբոյ . Ալժմ եւ միշտ եւ յաւիտ-
եանս յաւիտենից . ամէն :

Սրէն . Սուրբ եկեղեցեաւս ա-
ղաչեսցուք զՏէր . զի սովաւ փըր-
կեսցէ զմեզ իմեղաց եւ կեցուսցէ
շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ . Ա-
մենակալ Տէր Աստուած մեր , կեցո՛
և ողորմեա' :

Քհյն . Ի մէջ տաճարիս և առաջի
աստուածընկալ եւ պայծառացեալ
սուրբ նշանաց եւ սուրբ տեղւոյս
խոնարկեալ երկիւզիւ երկիր պա-
գանեմք . զսուրբ եւ զհրաշալի եւ
զյաղթող զտէրութիւնդ քո փառա-
ւորեմք , եւ քեզ մատուցանեմք

զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր
եւ ընդ Հոգւոյդ Սրբոյ . այժմ եւ
միշտ եւ յաւխտեանս յաւխտենից .
ամէն :

Քահանայն ասասցէ Սաղմոս . խբ . հարբ .
և ելցէ ի խորանն :

Մտից առաջի սեղանոյ Աստու-
ծոյ առ Աստուած . որ ուրախ առնէ
զմանկութիւն իմ :

Սրին . Դա՛տ արա ինձ , Աս-
տուած . եւ իրաւ արա ինձ ի դա-
տաստանի իմում :

Յազգէ , որ ոչ է սուրբ . ի մար-
դոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա
զիս :

Դու Աստուած հզօրիչ իմ ես .
ընդէ՞ր մոռացալ զիս . ընդէ՞ր արր-

տում գնամ ես ի նեղել թշնամոյ
իմոյ :

Առաքեա' , Տէր , զլոյս քո եւ
զձմարտութիւն քո . զի առաջնոր-
դեսցեն ինձ և հանցեն զիս ի եառն
սուրբ և ի յարկս քո :

Մտից առաջի սեղանոյ Աստու-
ծոյ առ Աստուած . որ ուրախ առնէ
զմանկութիւն իմ :

Խոստովան եղէց քեզ օրհնու-
թեամբ , Աստուած Աստուած իմ :

Որդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն
իմ , կամ ընդէ՞ր խոռվես զիս . յու-
սա՛ առ Աստուած ? խոստովանեա՛
նմա փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է :
Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն
Սրբոյ . Այժմ եւ միշտ եւ առ-
փառեանս յաւխտենից . ամէն :

Սրին . +արուէ Եւ եւս խաղա-

Ղութեան զՏէր աղաչեսցուք: Օրհն-
նեսցուք զհայր Տեառն մերոյ Յի-
սուսի Քրիստոսի, որ արժանի արար
զմեզ կալ ի տեղւոջս փառաբանու-
թեան եւ երգել զերգս հոգեւորս:
Ամենակալ Տէր Ասառած մեր, կե-
ցո՛ և ողորմեա՛:

Քայն. Ի յարկի սրբութեան և ի
տեղւոջս փառաբանութեան. հրեշ-
տակաց ընակարանիս եւ մարդկան
քառարանիս. առաջի աստուածըն-
կալ և պայծառացեալ սուրբ նշա-
նաց և սուրբ տեղւոյս խոնարհեալ
երկիւղիւ երկիր պագանեմք. ըզ-
սուրբ և զհրաշալի և զյաղթող ըզ-
տէրութիւնդ քո օրհնեմք եւ փա-
ռաւորեմք. եւ քեզ ընդ երկնային
զօրսն մատուցանեմք զօրհնութիւն
և զփառս ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյդ

Սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւի-
տեանս յաւիտենից. ամէն:

[Ցետ այսր աղջինէց, ծածկի սեղանն վա-
րադուրաւ. Եւ մնայ մնալս յաւարոյ ըն-
ծայիցն դնելոյ: Եւ դպիրոն երդեն վերդե-
ռի ըստ պատշաճի առարն, կամ զշա-
րականն ինկարիութեան: Իսկ ենիւ եղիսկո-
ռու լինեցի խորհրդածուն. ածցե է վերաց
լանջացն ուղարուական եմիտորոնն. Եւ մա-
տուցեալ առ ընծայարան սեղանոյն. Եւ
է շուտիս անկեալ յորդահոս արդասուստ
լուռ եւ անմռունշ ասասցէ զայցիս առ
Սուրբ Հոգին ունընիւ քործոյն: Գրետորէ
Նարէկացոյն ԲԱՆ ԼԳ: Ամենակալ բա-
րերար մարդասէր . . . :

Սարէաւագն յայնեացէ: Օրհնեա՛ Տէ՛ր:

Սովիսկողոսն է յայն: Զի քո է զթու-

թիւն, եւ կարողութիւն, եւ մարդասիրութիւն, զօրութիւն և փառք յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Երբ հախ ժան զմելեդին

Ընտրեալըդ յԱստուծոյ. ո՛վ երջանիկ սուրբ քահանայ: Նըմանեալ Ահարոնի. և Մովսէսի մարգարէին: Այնմ որ զգեստուցն էր յօրինող, զոր Ահարոն միշտ զգենոյր: Յօրինէր զպատմուճանն, զոր ի չորից կազմեալ նիւթոյ: Ի կարմըրոյ, ի կապուտոյ, ի բեհեզդոյ, ի ծիրանւոյ: Թել զթելն յօրինէր, կարգն առաջին էր կարկեհան: Եւ օծումըն գրապանին, շուրջանակի բոլորաշէն: Եւ յընթացըս գարշապարին, հընչէր երկիր յընծայր խորանն: Արդ ի նոյն նըմանութեան, Քրիստոս ըզմեր

տէրս յօրինէ: Յորժամ մըտցես ի սուրբ խորանն, անդ յիշեսցես ըզմեր ննջեցեալս: Յորժամ առնես զպատարագս. յիշեա և զիս ըզբազմամեղս: Զի և մեզ ողորմեսցի ի միւսանգամ իւր գալստեանն:

Հօրն փառք՝ Որդւոյն պատիւ, և սուրբ Հոգւոյն այժմ յաւիտեան. Յաւիտեանս յաւիտենից. Քրիստոս օրհնեալ ի համայնից:

Աղա յարուցեալ քայ առ ընծայարան սեղանյն, առ որ ճագուցանե նախասարիառաքն ընշիարն. Մը ընաւեալ ժահանայն ժնէ ի ճաղլայն առելով. Յիշատակ Տեառն մերոյ...: Առ առեալ շէնին, արէանէ իսաւանիշ ի սիհն ասելով. Յաղագս յիշատակի...: Առ ասսացէ շաշնէն Յովհաննոս Ուիլբերանին ի ժանուէ:

Տէր Աստուած մէր . . . : Եւ սիսկեսցէ
ասելով . Սաղմոս . զբ . Տէր թագաւոր-
եաց : Ես խաշինքեսցէ երեցս ասելով . Հո-
գին Առւրբ չեկեսցէ ի քեզ . . . : Ե-
արիանէ շիունին ասելով . Խունկ մա-
տուցանեմ առաջի քո . . . : Ես ապա
բանան զըսրադոյրն . և գահանայն ինկե-
լով է մէջ եկեղեցոյն էջանէ՝ հանդերձ սոր-
իաւագօնն, և եւեալ է վեր երեցս երեր-
պագէսցէ սեղանոյն :

ՄԵԴԵԴԻՒՔ

Ծաղկաշրջէ

Յիսուս Քրիստոս եմուտ այսօր
ի սուրբ քաղաքն Երուսաղէմ ով-
սաննա երգով :

Յարութեան
Ի կոյս վիմէն յարեաւ այսօր և
զգերեալսն ի գերողէն ազատեաց :
Յարութեան
Այսօր մեռեալք ընդ կենդան-
եացս ձայնեն աւետիս :

Յարութեան
Ով պարտիզպան, ասս ո՞ւր տա-
րան զՅիսուս միածինն, որ կար-
ծեմ թէ գու ես նըման :
Մի՛ լար գու ո՞վ կին, ես եմ
կենդանին, եկ և տես զտեղին, զոր
խոցեաց ազգն խրայելին :

Մի՛ լար ցաւագին, յարեաւ կեն-
դանին, մեռեալն ի խաչին զոր աս-
տէն գերեզման եղին :

Մի՛ լար Մարիամ, Մագդաղե-

նացի, ես եմ Միածինն որ յարեայ
ի գերեզմանէն :

Դարձի՛ր եւ գնա, առ սուրբ
Տիրուհին, աւետիս նըմա՝ թէ տեսի
ես զքո Որդին :

Յարեալեան

Այսօր ողբային առ գերեզմա-
նին. Գաբրիէլ գոչէր՝ զի՞ լայք
յարեաւ կենդանին :

Յարեաւ փառաց թագաւորն,
աւետիս. զի՞ խնդրէք զանմանն
ընդ մեռեալս ձեզ մեծ աւետիս :

Ի սմին աւուր այլում զիմաց,
յայտնէ երկուցն կղէովակեանց. ըգ-
պիճմանէ էհարց քրէրէ րէ րէ րիրէ,
րէ րէ րէ րէ րիրէ, րիրէ րիրէ րի-
րէրէ րիրէրէ րիրէ րի, րի րի րիրէրէ

րիրիրէ, րէրէ րէրէ րիրէ րիրէ րի,
իստոս :

Աւագելոց

Այսօր ցընծացէք եղբա՛րք պա-
րակից եղեալ վերնոցն. զՊետոս և
զՊօղոս գովել. յօրս միշտակի նո-
ցին :

Վւանդեանց

Իսկ ի հեղմանէ արեան ձերոյ հոտ
անոյշ բուրեաց ի յերկինս. և հոտո-
տեցաւ տէր ի հոտ անուշից ընդ կա-
մաւոր պատարագս ձեր. ո՛վ սուրբ
Զեռնդեանք :

ՏԱՂ.Ք

Յարութեան

Ի գերեզման յարուցելոյն անմահին, այսօր գոչէր հրեշտակն երկնային, յարեաւ Քրիստոս, զարթեաւ Քրիստոս, ի կոյս գերեզմանէն, ի լոյս գերեզմանէն:

Պահապանքըն զարհուրեցան ի յահէն, քանզի ի կոյս ի նորափոր տապանէն, յարեաւ Քրիստոս, զարթեաւ Քրիստոս, ի կոյս գերեզմանէն, ի լոյս գերեզմանէն:

Սոս սուրբ վիմին նըստեալ գոչէր հրաշալին, իւղաբերքըն քարոզելով ծաղկէին, յարեաւ Քրիստոս, զարթեաւ Քրիստոս, ի նոր գերեզմանէն, ի կոյս գերեզմանէն:

Յարութեան

Միաշաբաթ օր հանգստեան, կանայք եկին ի գերեզման, եւ ողբային արտասուական, խընդրել զթիսուս անապական: Զայնեաց հրեշտակն ուրախական, զայն որ եղին ի գերեզման, ձեզ աւետիս յարեաւ վիեսայն, գրունք գժոխոց խորտակեցան:

Մարիամանքն ուրախացան, և յԱստուածոյ միշտ գոհացան, առ աշակերտսն անդրէն դարձան, տալ աւետիս վասն յարութեան:

Յարութեան

Յարեաւ Աստուածըն հրաշապէս, մեծաւ վիառօք աստուածապէս, ձեզ աւետիս ծնունդք Աղամայ,

յաղթեաց առիւծն հզօրապէս :

Այսօր յարեաւ Տէրն փառաց,
որպէս մարգարէն գուշակեաց,
զկապեցեալսն յաւլտենից,
ի մահուանէ զնոսսա փըրկեաց :

Զայն աւետեաց ուրախալի,
տայր Գաբրիէլ հրաշալի,
զփող յարութեան հընչեցուցեալ,
աւետիս տայր նոր Սիոնիլի :

Խաչ

Հաւիկ մի պայծառ տեսի ան-
նըման, ի յայն խաչափայտին վե-
րայ աննման, աննըմանիդ ով նը-
ման, դու նման :

Զթեւս արծաթափայլս ունէր
աննման, արեգական շողոյն նըման
աննման, աննմանիդ ով նման, դու
նման :

Զձայնիկն ողորմուկ ածէր ան-
նըման, գաբրիէլեան փողոյն նման
աննման, աննմանիդ ով նման դու
նման :

Զաչերն արտասուօք լնոյր ան-
նըման, առաւօտեան ցօղոյն նման,
աննման :

Ծննդեան

Այսօր տօն է ծննդեան, աւե-
տիս . տեառն մերոյ և յայտնութեան,
աւետիս : Այսօր արեն արդարու-
թեան, աւետիս, երևեցաւ ի մէջ
մարդկան, աւետիս . այսօր սուրբ
կոյսն անապական, աւետիս . ծնաւ
երեր զանմահ արքայն, աւետիս .
այսօր հրեշտակք երկնից իջան, ա-
ւետիս . ընդ մեզ օրհնեն զանմահ
արքայն, աւետիս :

Այսօր դըժողքըն սարսեցան, աւետիս . գունդըք գիւաց յոյժ սարսեցան, աւետիս : Այսօր չարիքըն կարկեցան, աւետիս . եւ ազամեանքնուրախացան, աւետիս : Աստղ մի պայծառ և պատուական, աւետիս . Երկեցաւ ի Հընդըստան . աւետիս :

Ս . Աստղուածածնայ,

Համեմատ քեզ ոչ գոյ նման,
գովելի ես գովելի,
անեղին մայր եղեր գու կոյս,
նազելի ես նազելի,
մեղաւորաց հաստատուն յոյս,
անձկալի ես անձկալի .
մեր փրկութեան գու ես պատճառ,
խնկելի ես խնկելի,
սերովբէք և քերովբէք
զքեզ օրհնեն, սուրբ կոյս

աէրութիւնք և պետութիւնք
զքեզ գովեն, սուրբ կոյս,
քեզ նման երանեալ մայր ոչ երկնի,
Քրիստոս Բանն Աստուած
ի քէն ծընաւ սուրբ կոյս :
Մայր անարատ կոյս,
գերազանց կոյս,
գովելի կոյս, գովելի ես .
մայր անարատ կոյս
գերազանց կոյս,
գովելի ես կոյս,
հիանալի կոյս, կոյս,
հիանալի կոյս . կոյս զարմանալի կոյս,
համասփիւռ կոյս,
վարդ նազելի կոյս :
Ամէնօրհնեալ կոյս,
գու երջանիկ լոյս :
Մեղաւորաց յոյս,
լեր բարեխօս կոյս :

Ա. Ասպուտածածնայ,

Վարանիմք ի մեղաց գու ազաւակիչ մեղուցելոյս, ով Տիրամայր . ո՞հ ով Ֆիրամայր, ո՞հ ցօղեա' կաթիլ մի կուսական զօրեղ կենաց, ո՞հ զօրեղ կենաց :

Յիմ նախկին վայելմանց արժանապէս արտաքսեցայ, ո՞հ եղկելոյս, ո՞հ եղկելոյս . ո՞հ փուշ եւ տատասկ բուսոյց երկիր ողորմելոյս, ո՞հ ողորմելոյս :

Ա. Ասպուտածածնայ,

Աչքն ծով ի ծով ծիծաղախիտ ծաւալանայր յառաւօտուն, երկուփայլակնաձևարեղականնման. շողն ի ժմին իջեալ յառաւօտէ լոյս :

Յայտէն նոնենի սարդիատունկ գեղաշիտակ ծալից ծաղկանց . որոյ սիւնն ի սրտին նուսխայօրէն կարկաջայր սաթբերունի սէր : Զեռացն եղիշոյ կամարակապ կապէր . ատիճաղ պատիճաղ, ստղի խտղի երգով : Հիւսէր զելևելսն ընդ միմեանս, հանդարտիկ խաղայր, թիկնեթեկին ճեմէր : Բերանն երկթերթի, վարդն ի շրթանց կաթէր, լեզուին շարժողին քաղցրերգանսալը տաւիղն : Ի ծամին խեղեփին հաղըէ զի նոյն սէր հողիազգեստեալ

գեղն ի գինւոյն դոյն :
Վարսիցն երամից
զարդ՝ երամից զարդ
ոլորս են առեալ
եռահիւսակն բոլորեալ այտիւք :
Ծոցըն լուսափայլ,
կարմիր վարդով լըցեալ .
ծըղիքն ծիրանի
մանուշակի հոյլք :
ինկեալ ի կընդրկէ
բուրվառ հրով Ածայնով լըցեալ .
ձայն քաղցրանուագ
որ ի նմանէ հնչէր :
Գեղեցիկ պատմուճանաւըն
զարդարեալ էր ,
ի կապուտոյ , ի ծիրանոյ ,
ի բեհեզոյ , ի յորդանէ ,
ոսկեշողէր գոյնն :
Գօտին արծաթափայլ

ոսկէտտուն , կամարակապ յականց ,
յականց շափիւղայ ,
մանրամասին յօրինուածով պճնեալ :
Անձին ի շարժել
մարգարտափայլ գեղով .
ոտիցն ի գնալ
շողն ի կաթել առնոյր :
Այն թագաւորին ,
այն նորածին փրկչին .
դքեզ պսակողին
փառք յաւիտեանս . ամէն :

Խաչ

Տիրամայրն հանդէպ որդւոյն ի
խաչին կայր տրտմազին եւ լսելով
զծարաւին , հառաչմամբ լայր ցա-
ւագին ի փուշ պսակ գիտելով ողբ
կոծ վայ տայր իւր անձին . Աչացս

լոյս որդեալ Յիսուս ևս ընդ քեզ
մեռանիմ ո՞հ:

Խաչ

Խաչն ի նախնումն երեւեցաւ,
ծաղկեալ ի գրախտն աստուածա-
տունկ, մխիթարիչ եղեւ Սեթաւ,
նախագուշակ հօրն Ադամայ, մեք
ի յայն փայտն եմք յուսացեալ, յոր
տէր Յիսուս բեւեռեցաւ, և խոնար-
հեալ երկրպագեմք, աստուածընկալ
սուրբ նշանին:

Ի յերկրորդումն երեւեցաւ, խա-
չըն Նոյեայ նահապետին, առեալ
հրաման կազմեալ տապան, օրի-
նակաւ սրբոյ խաչին, մեք ի յայն
փայտն եմք յուսացեալ, յոր տէր
Յիսուս բեւեռեցաւ, եւ խոնար-

հեալ երկրպագեմք, աստուածընկալ
սուրբ նշանին:

ՏԵԱԿԱԾՆԴՐԱԿԱՂԵ

Քրիստոս փառաց թագաւոր,
այսօր եկեալ յլնծայումն,
կատարելով նա զօրէնս,
քառասնօրեայ գալըստեամբն:

Չոր մարգարէն եսայի,
յառաջագոյն գուշակեաց,
յերուսաղէմ քաղաքի,
Սիմէոնի ծերունոյն:

Աստուածային հրամանաւն,
կայր ծերացեալ ի տաճարն,
ոչ տեսանէր նա ըզմահ,
մինչև տեսցէ նա զօծեալն:
Բարբառ եղեւ գալըստեան
և ահագին որոտման,

տաճարապետն Քրիստոս ,
որ յընծայումն էր եկեալ :

Ի գիրկս առեալ ծերունւոյն
զ Աստուածորդին և ասէր .
մեծ աւետիք են այսօր
նահապետաց ամենից ,
մեծ աւետիք են այսօր
մարգարէից ամենից ,
մեծ աւետիք են այսօր
առաքելոց ամենից ,
մեծ աւետիք են այսօր
հայրապետաց ամենից ,
մեծ աւետիք են այսօր
մարտիրոսաց ամենից ,
մեծ աւետիք են այսօր
ճզնաւորաց ամենից ,
մեծ աւետիք են այսօր
վարդապետաց ամենից ,

մեծ աւետիք են այսօր
քահանայից ամենից ,
մեծ աւետիք են այսօր
սարկաւագաց ամենից ,
մեծ աւետիք են այսօր
ժողովրդոց ամենից ,
այլ մեծագոյն աւետիք
քրիստոնէից համայնից :

Վարդապետ :

Այսօր ցնծայ լեառն Թաբոր և
զուարձանայ մեծըն Հերմոն , քան-
զի լոյսըն աստուածային , այսօր
ծագեաց այն սուրբ լերինն , այ-
ցնծայ այ ցնծայ , ցնծայ , ցնծայ
լեառնն Թաբոր և զուարձանայ :
Այսօր Թաբոր լեառն ուռածա-
ցեալ , լուսատեսիլ ծաղկամբ լցեալ ,
քանզի Յիսուս մարմնով ծաղկեալ ,

զադամային փառսն ցուցեալ, այ
ցնծայ, ցնծայ, ցնծայ լեառն թա-
բոր և զուարձանայ:

Հայրապետաց

Ի հանդէս տօնի ձեր բախացեալ
ցընծամք, հարք եւ վարդապետք
եկեղեցւոյ մանկունք: Արեամք Քը-
րիստոսի փրկեալ մաքուր ժողովք,
պար առեալ հրճուիմք յօր կատար-
ման ձերոյ:

Որ սիրով սրտի, հարայք ի սէր
Փրկչին, փոխանակ ձեր հեղէք զտ-
րիւն արեան նորա: Զորդիս հաւա-
տոյ զձեօք ծնեալ մանկունք, նախ
ընծայեցիք անօրինաց սրով:

Հայրապետաց

Հայրապետաց հանուրց ազգին

վարդապետաց ուղիղ բանին,
որ զքեզ Որդի Հօր միածին,
խոստովանիլ մեզ ուսուցին:

Սպասաւորաց սուրբ խորհրդոյն,
յիննեակ գասուց եկեղեցւոյն,
համանմանեաց վերագունից,
փառատրողացն անձանց երից:

Նաեւ նոցունց որք են յերկինս,
հայցմամբն ուղղեա՛ զիս մոլեգինս,
որք և վասն իմ քեզ պաղատին,
անտես չառնել զգործը ձեռին:

Ա. Սուեդանուկ

Ստեփանոս քաղցրիկ տատրակ,
սուրբ զուարթուն անուն պսակ.
գեղեցկացար անօրինակ,
բայց ներկեցար արեան զունակ.
Տեառն Յիսուսի քաջ նահատակ,

այգւոյ նորին վարդ մանուշակ,
թէպէտ մարմնով սակայն հրեշտակ,
ի Քրիստոսէ առեր պսակ:
Գոչեմք առ քեզ սուրբ նահատակ,
հողանիւթեայ մարմնով հրեշտակ,
մարտիրոս սուրբ և վկայ,
որ քարկոծմամբ կատարեցար.
յորդոր տօնի քո յիշատակ
արեան սրբոյդ հեղման վտակ
առ Տէր լիցի սուրբ պատարագ,
պահել ըզմեզ միշտ անվտանգ:

Եաբական ինչպէտեան : Գկ .

Յայս յարկ նուիրանաց ուխտի
Տեառն տաճարիս . ժողովեալքս աս-
տանօր ի խորհուրդ պաշտման պա-
շտանաց առաջիկայ սուրբ պատա-
րագիս . խնկօք անուշիւք խումբ

առեալ պարեմք ի վերնայարկ սրահս
խորանիս . ուղղութեամբ ընկա'լ
զաղօթս մեր որպէս բուրումն ա-
նուշահոտ խնկոց , տաշխից և կի-
նամոնաց . և զմատուցողս պահեա'
սրբութեամբ միշտ եւ հանապազ
քեզ սպասաւորել . բարեխօսու-
թեամբ մօր քո և կուսի . ընկա'լ
զաղաչանս քոց պաշտօնէից :

Որ գերագոյն քան զերկինս պայ-
ծառացուցեր սուրբ զեկեղեցի ար-
եամբ քով Քրիստոս . և ըստ երկ-
նայնոցն կարգեցեր ի սմա զգասս
առաքելոց եւ մարգարէից , սուրբ
վարդապետաց . այսօր ժողովեալ
դասք քահանայից , սարկաւագաց ,
գպրաց և կղերիկոսաց . խունկ մա-
տուցանեմք առաջի քո , Տէր , յօրի-
նակ ըստ հնումն Զաքարիայ , ըն-

կա՛լ առ ի մէնջ զինկանուէր մաղ-
թանս, որպէս զպատարագն Աբելի
զնոյի և զԱբրահամու. բարեխօ-
սութեամբ վերին քո զօրացդ, միշտ
անշարժ պահեա՛ զաթոռ Հայկազն-
եայս:

Խնդա՛ յոյժ դուստր լուսոյ մայր
սուրբ կաթուղիկէ մանկամբք քո
Սիոն. զարդարեալ պճնեա՛ց հարսն
պանծալի երկնանման լուսաճեմ
խորան. զի օծեալն Աստուած էնն
ի յէն անծախապէս ի քեզ միշտ
պատարագի. Զօր ի հաշտութիւն
մեզ ի քաւութիւն բաշխէ զմարմին
և զարիւն իւր սուրբ. վասն իւր
կատարման սուրբ տնօրէնութեան
շնորհէ զթողութիւն կանզնողի տա-
ճարիս:

Զանապական կոյսն Մարիամ
Աստուածածին խոստովանի սուրբ
եկեղեցի. ուստի տուաւ հացն ան-
մահութեան եւ բաժակ մեզ ուրա-
խարար. տո՛ւք օրհնութիւննմա հո-
գեոր երգով:

Եւ նախասարկաւագին ի մէջ եկեղեցա-
հալով յայնեսցէ: Օրհնեա՛ Տէ՛ր:
Եւ Քահանացն ի յայն ասասցէ:
Օրհնեալ թագաւորութիւնն Հօր
և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն:

Եւ սկսանին Դադիրն ժամանուար ըստ պատ-
շամի աւուրձն.

Յարաւեւան
Միածին Որդի և Բանդ Աստուած
և անմահ էութիւն. որ յանձն առեր

մարմնանալ ի սրբուհւոյ Աստուածածնէն և ի միշտ կուսէն . անփոփոխելիդ մարդ եղեալ խաչեցար , Քրիստոս Աստուած մեր . մահուամբ զմահ կոխեցեր . մինդ ի Սրբոյ Երրորդութենէն՝ փառաւորակից ընդ Հօր և Սրբոյ Հոգւոյն՝ կեցո՛ զմեզ :

Զարդի և Յինանց

Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց . մահուամբ զմահ կոխեաց և յարութեամբն իւրով մեզ զկեանս պարգեւեաց . նմա փառք յաւիտեանս . ամէն :

Եւ յաւարդիլն՝ յայնեացէ նախաւարկաւաճն:

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աւաշեցուք . ընկա՛լ կեցո՛ և ողորմեա՛ : Օրհնեա՛ Տէր :

Եւ Քահանայն ասացէ :
Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ . այժմ և միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն: Խաղաղութիւն չ ամենեցուն: Դպիրժն: Եւ ընդ հոգւոյդ քում: X
Արէն: Աստուածոյ երկրպագեսցուք: Դպիրժն: Առաջի քո Տէր: X

Եւ Քահանայն ասացէ ի յայն:

Տէր Աստուած մեր , որոյ կարողութիւնդ անքնին է , եւ փառքդ անհասանելի: Որոյ ողորմութիւնդ անչափ է , եւ գթութիւնդ անբաւ: Դու լատ առատ մարդասիրութեանդ քում , նայեա՛ց ի ժողովուրդս քո և ի տաճարս այս սուրբ: Եւ արա՛ ընդ մեզ և ընդ աղօթակիցս մեր . առատապէս զողորմութիւն քո եւ զգթութիւն: Զի քեզ վայել է փառք

իշխանութիւն և պատիւ . այժմ և
միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից .
ամէն :

Եւ սկսանին ասոր դպիրուն Ասոյնս և շա-
րական ըստ պարզածի առողջն .

ՇԱՐԱԿԱՆԻ ՃԱՇՈՒ

Զարդի և Ցինանց

Գովեա Երուսաղէմ զՏէր :
Յարեաւ Քրիստոս ի մեռելոց , ալէ-
լուիս : Եկայք ժողովուրդք , Երգե-
ցէք Տեառն . ալէլուիս : Յարուցե-
լոյն ի մեռելոց . ալէլուիս . Որ զաշ-
խարհս լուսաւորեաց . ալէլուիս :

Յարութեան

Ա. Զթագաւորն փառաց Քրիս-
տոս . որ վասն մեր մարմացաւ

ի սրբոյ Կուսէն եւ խաչի համբերե-
ւով . միաբանութեամբ երգով բարե-
բանեսցուք :

Որ զթաղումն երեքօրեայ յանձն
էառ յարուցեալ ի մեռելոց իշխա-
նութեամբ . միաբանութեամբ եր-
գով բարեբանեսցուք :

Կարողապէս զգրունս դժոխոց
խորտակեաց . եկեղեցւոյ իւրում ըզ-
գեցոյց զմեծ վայելչութիւն . միաբա-
նութեամբ երգով բարեբանեսցուք :

ԱԿ . Թագաւորեաց Աստուած ի
զերայ հեթանոսաց . և լուսաղար-
դեալ պայծառացոյց սուրբ զեկե-
զեցի . ժողովուրդք զՔրիստոս բա-
րեբանեցէք :

Զգեցաւ տէր զօրութիւն ընդ մէջ
իւր ածաւ . քանզի շիջոյց զխայթոց

մահու խաչիւն իւրով սրբով. ժողովուրդք զՔրիստոս բարեբանեցէք:

Յարեաւ Աստուած և տիեզերք ամենայն նորափետուր զարդարեցան, և մանկունք հաղորդեցան մարմնոյ և արեան կենարարին. ժողովուրդք զՔրիստոս բարեբանեցէք:

Բջ. Թագաւորին յաւիտենից մատուցուք զօրհներգութիւն որ ի կուսէն մարմնացաւ. հաստատեաց զաշխարհս ի հաւատոս անսասանելի. փառք նմա այժմ և յաւիտեան:

Որ կամաւ համբեր մահու խաչի Աստուած բանն. և եհեղ զարիւն իւր սուրբ ի փրկութիւն տիեզերաց. փառք նմա այժմ և յաւիտեան:

Աստուածապէս յարուցեալ ի նորափոր ի վիմէն. լուսազարդեաց

զեկեղեցի իւր սուրբ, ի փառս և ի գովեստ անուան իւրոյ. փառք նմա այժմ և յաւիտեան:

ԲԿ. Օրհնութիւն ի բարձունս. տնօրինեցելոյն ի կուսէն թագաւորին մերոյ. ալէլուիա ալէլուիա:

Օրհնութիւն ի բարձունս. անսասանելի և հաստատուն յուսոյն մերոյ. ալէլուիա ալէլուիա:

Օրհնութիւն ի բարձունս. անբաժանելի եւ միասնական սուրբ երրորդութեանն. ալէլուիա ալէլուիա:

ԳՋ. Զթագաւորն Քրիստոս. օրհնութեամբ երգով բարեբանեցէք ամենայն երկիր:

Արարողին երկնի և երկը. մատուցուք երգով գոհաբանութիւն ամենայն երկիր:

Երրորդութեանն և մի աստուածութեանն . մատուցուք պատիւերկրպագութիւն յաւիտեանս ամէն :

ԳԿ . Լուսով աստուածութեանքոյ Քրիստոս . լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի . պահեա զսա անշարժ յաւիտեան :

Տօնէ այսօր Երուսաղէմ՝ հաւատացելոց բազմութեամբ զնաւակատիս սուրբ եկեղեցւոյ . պահեա զսա անշարժ յաւիտեան :

Բացան դրունք հաւատոյ նոր Սիոնի : ընդունել զանմահ փեսայդ յառագաստ . բաշխէ զմարմին քոյ և զարիւն . պահեա զսա անշարժ յաւիտեան :

ԴԶ . Թագաւոր Քրիստոս Էակից Հօր և Հոգւոյն . որ վասն մեր մար-

մնացար ի սուրբ Կուսէն . թագաւոր փառաց Քրիստոս քեզ փառք :

Որ կամաւոր մահուամբ զմահ մեռուցեր եւ անապական յարութեամբդ քով նորոգեցեր զաշխարհս . թագաւոր փառաց Քրիստոս քեզ փառք :

Որ կենդանարար արեամբդ քով լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի . երգեմք քեզ ընդ հրեշտակս ասելով . թագաւոր փառաց Քրիստոս քեզ փառք :

ԴԿ . Որ անբաւելի յաղթող զօրութեամբդ . թագաւոր ես երկնի և երկրի Քրիստոս Աստուած . օրհնաբանեմք զքեզ :

Որ փառակցութեամբ ընդ Հօր վերօհնիս յանմահից . և խոնար-

հեալ մարմին զգեցար փառաց թա-
գաւոր . օրհնաբանեմք զքեզ :

Որ կարողապէս զմահ կոխեցեր .
Եւ յարուցեալ լուսաւորեցեր սուրբ
զեկեղեցի անմահ էութիւն օրհնա-
բանեմք զքեզ :

Եւ Թնշնուա երբեն . +ահանայն ասաւ-
ցե շաղցնա ի ծածուկ Տէր Աստուած
մեր՝ կեցո . . . : Եւ ի ժառա դան դրաց .
Երկրագիւն առաջի ամենեւեան : Եւ Քա-
հանայն երկրագիւլ սեղանոյն առասցե
շաղցնա ի ծածուկ . Տէր Աստուած մեր՝
որ կարգեցեր :

Սարհաւագն յայնեսցէ . Օրհնեա' տէ՛ր :
Քահանայն ասացե ի յայն : Զի քո է
կարողութիւն , և զօրութիւն , եւ
փառք յաւիտեանս . ամէն :

Եւ համբուրեսցն զսեղանն . և ապ-
հաւագնեն դոչէսցն : Պրուխումէ :

Եւ ի սարիաւագ մի ան բարձրացուցանէ
զԱւերաբան սուրբ : Եւ դպիրէն ըստ իուր-
հըրդոյ սուսուն երբեն զԵրեւորբեանն :

Յննդեան

Սուրբ Աստուած . Սուրբ և հզօր .
Սուրբ և անմահ . որ յայտնեցար վա-
սըն մեր . ողորմեա' մեզ : [Երիշ
իրինեա'] :

Գալապեան

Սուրբ Աստուած . Սուրբ և հզօր .
Սուրբ և անմահ . որ եկիր և գա-
լոց ես . ողորմեա' մեզ :

Յարհութեան

Սուրբ Աստուած . Սուրբ և հզօր .
Սուրբ և անմահ . որ յարեար ի մե-
ռելոց . ողորմեա' մեզ :

Համբարձման

Սուրբ Աստուած . Սուրբ և հզօր .

Սուրբ և անմահ . որ համբարձար
փառօք առ Հայր . ողորմեա' մեզ :

Հոդայոց բալոնեան

Սուրբ Աստուած . Սուրբ և հզօր .
Սուրբ և անմահ . որ եկիր և հան-
գեար յառաքեալսն . ողորմեա' մեզ :

Վարդավառի .

Սուրբ Աստուած . Սուրբ և հզօր .
Սուրբ և անմահ . որ յայտնեցար ի
թաբոր լերինն . ողորմեա' մեզ :

Վերափոխան

Սուրբ Աստուած . Սուրբ և հզօր .
Սուրբ և անմահ . որ եկիր ի փո-
խումն մօր քո եւ կուսի . ողորմեա'
մեզ :

Խաչ

Սուրբ Աստուած . Սուրբ և հզօր .
Սուրբ և անմահ . որ խաչեցար վասն
մեր . ողորմեա' մեզ :

Եւ ժահանայն զյշ Երեւորբենոյն ա-
սասցէ . ի ծածուակ : Աստուած սուրբ . . . :

Եւ ի հարաբիլ Երեւորբենոյն և աղջիկն՝
սարկասագն ժարողէ .

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր
աղաչեսցուք :

Դպէրժն : Տէլ' ողորմեա' :

Սարկասագն : Վասն խաղաղութեան
ամենայն աշխարհի . և հաստատու-
թեան սրբոյ եկեղեցւոյ՝ զՏէր ա-
ղաչեսցուք :

Դպէրժն : Տէլ' ողորմեա' :

Սարկասագն : Վասն ամենայն սուրբ
և ուղղափառ եպիսկոպոսաց՝ զՏէր
աղաչեսցուք :

Դպէրժն : Տէլ' ողորմեա' :

Սարկասագն : Վասն հայրապետին
մերոյ Տէառն [այս անուն] կենաց և

փրկութեան հոգւոյ նորին՝ զՏէր
աղաչեսցուք:

Դպիր+ն: Տէր ողորմեա':

Սարկառագին: Վասն վարդապե-
տաց, քահանայից, սարկաւագաց,
դպրաց և ամենայն ուխտի մանկանց
եկեղեցւոյ՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Դպիր+ն: Տէր' ողորմեա':

Սարկառագին: Վասն բարեպաշտ
թագաւորաց և աստուածասէր իշ-
խանաց. զօրավարաց և զօրաց նո-
րին՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Դպիր+ն: Տէր ողորմեա':

Սարկառագին: Վասն հոգւոցն հան-
գուցելոց, որք ճշմարիտ եւ ուղիղ
հաւատովի Քրիստոս ննջեցին՝ զՏէր
աղաչեսցուք:

Դպիր+ն: Յիշեա' Տէր և ողորմեա':

Սարկառագին: Եւ ևս՝ միաբան վասն

ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ՝
զՏէր աղաչեսցուք:

Դպիր+ն: Տէր' ողորմեա':

Սարկառագին: Զանձինս մեր և ըզ-
միմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենա-
կալին յանձն արասցուք:

Դպիր+ն: Յեզ Տեառնդ յանձն ե-
ղիցուք:

Սարկառագին: Ողորմեաց մեզ, Տէր
Աստուած մեր, լստ մեծի ողորմու-
թեան քում. ասասցուք ամենե քեան
միաբանութեամբ:

Դպիր+ն: Տէր' ողորմեա'. Տէր ո-
ղորմեա'. Տէր ողորմեա':

Աւ ահանայն բաղկառարած ասացե՛ զա-
զին ի ծածուկ. Տէր Աստուած մեր :

Սարկառագին յայնեաց: Օրհնեա' տէր:

Քահանայն ասաոցե՛ ի Զայն: Զի ու

զորմած և մարգասէր ես Աստուած
գոլով եւ քեզ վայել է փառք իշխա-
նութիւն և պատիւ . այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Յէր այսորէն երկրագէ սեղանոյն տա-
հանայն և եկեալ բաղմէ յասորէնանն : Ե-
սկսանին դոյլիքն Սաղմոս ըստ իորհրոյ
առողջն . և ընթերցցին դիմո ճարդարէա-
կան և զարածեականն : Ես դիմ ալ-
լուիս . ըստ ցուցանելոյ ընթերցուածոյն :

ԱԼԵԼՈՒՔ

Զարին եւ Ցինանց

Գովեա՛ Երուսաղէմ զՏէր :
Եւ օրհնեա՛ զԱստուած քո Սիո՛ն :
Զի զօրացոյց զնիդս դրանց քոց ,
և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ :
Ո եղ զսահմանս քո ի խաղաղու-

թիւն , պարարտութեամբ ցորենոյ
լցոյց զքեզ :

Առաքէ զբան իւր յերկիր , վաղ-
վաղ ընթանան պատգամք նորա :

Դնէ զձիւն որպէս զասր , և զմէգ
որպէս փոշի ցանեաց :

Արկանէ զսառն որպէս պատառս ,
առաջի ցըտոյ նորա ո՞ կարէ կալ :

Առաքէ զբան իւր եւ հալէ ըդ-
նոսա , չնչեսցեն հողմք և գնացեն
ջուրք :

Պատմէ զբան իւր Յակոբայ ,
զարգարութիւն եւ զիրաւունս իս-
րայէլի :

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազ-
գաց Տէր , եւ զդատաստանս իւր ոչ
յայտնեաց նոցա :

Մէջէ պահաց իւրակից :
Աղաղակեցք առ Տէր (յեր . 14) :

Յարութեան

Ա. Դույարուցեալ գթասցիս ի
վերայ Սիոնի, ժամենակ գթալոյ
նորա հասեալ է ժամ:

ԱԿ. Օրհնեցէ՛ք զտէր յօրհնու-
թիւն ի նոր, օրհնութիւն նմա յե-
կեղեցիս սրբոց:

Բ. Ծափս հարէ՛ք ամենայն հե-
թանոսք, աղաղակեցէ՛ք առ Աս-
տուած ի ձայն ցնծութեան:

ԲԿ. Արի՛ Տէր Աստուած իմ ի
հրամանս քո՛ զոր պատուիրեցեր. և
ժողովք ժողովդոց շուրջ եղեցին
զքեւ:

Գ. Ուրախ եղեւ իսրայէլ յարա-
րիչ իւր. որդիք Սիոնի ցնծասցեն ի
թագաւորն իւրեանց:

ԴԿ. Եկա՛յք եւ տեսէ՛ք զգործս
Աստուծոյ, որպէս զի ահեղ են խոր-

հըրդով՝ քան զամենայն որդւոց
մարդկան:

Դ. Հաճեցար տէր ընդ երկիր
քո, և դարձուցեր զգերութիւն Յա-
կորայ:

ԵԿ. Յարեաւ Աստուած՝ և ցըր-
ուեցան ամենայն թշնամիք նորա,
փախեան ատելիք նորա յերեսաց
նորա:

Եւ յաւաբանն արիաւածն յայնեցէ:
Օրթէ՛:

Քահանայն դարյացէ եւ խաչին+եսցէ
է վերայ ժողովրդեանն առելով.

Խաղաղութիւնն ամենեցուն:

Դուրիւն: Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սարկաւածն: Երկիւղածութեամբ
լուարուք:

Սարկաւածն: Սրբոյ Աւետարանիս
Յիսուսի Քրիստոսի որ ըստ . . . :

Պարէրն։ Փառք քեզ, տէր Աս-
տուած մեր։

Սարէաւաժն։ Պրօսխումէ։

Պարէրն։ Ասէ Աստուած։

Եւ ապէաւաժն ընթէրջայի սԱւերաբանն
առուբն։ Եւ յաւարագանն ասասցեն ա-
մենելեան։

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր։

Եւ ապէաւաժն ընթէական դաւանու-
նիւնն է լման։

Հաւատամքի մի Աստուած, ի Հայրն
ամենակալ յարարիչն երկնի և երկրի,
երեելեաց և աներեսութից։ Եւ ի մի
Տէր Յիսուս Քրիստոս յՈրդին Աս-
տուծոյ, ծնեալն յԱստուծոյ Հօրէ
միածին։ այսինքն յէռութենէ Հօր։
Աստուած յԱստուծոյ՝ լոյս ի լուսոյ՝
Աստուած ճշմարիտ՝ յԱստուծոյ ճըշ-
մարտէ ծնունդ եւ ոչ արարած։

Նոյն ինքն ի բնութենէ Հօր որով
ամենայն ինչ եղե յերկինս և ի վե-
րայ երկրի, երեւելիք եւ աներե-
ւոյթք։ Որ յաղագս մեր մարդկան
և վասն մերոյ փրկութեան իջեալ
ի յերկնից՝ մարմնացաւ, մարդացաւ,
ծնաւ կատարելապէս ի Մարիամայ
արբոյ կուսէն Հոգեւովն Սրբով։ Որով
էառ մարմին, հոգի և միտ։ և զա-
մենայն որ ինչ է ի մարդ, ճշմար-
տապէս եւ ոչ կարծեօք։ Զարչա-
րեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ
աւուր յարուցեալ, ելեալ ի յերկինս
նովին մարմնովն։ նստաւ լնդ աջմէ
Հօր։ Գալոց է նովին մարմնովն եւ
փառօք Հօր, ի գատել զկենդանիս
եւ զմեռեալս։ որոյ թաղաւորու-
թեանն ոչ գոյ վախճան։

Հաւատամք եւ ի Սուրբ Հոգին

յանեղն և ի կատարեալն, որ խօսեցաւ յօրէնս և ի մարդարէս եւ յԱւետարանս, որ էջն ի Յորդանան քարոզեաց յառաքեալսն եւ բնակեցաւ ի սուրբսն:

Հաւատամք եւ ի մի միայն յընդհանրական և յառաքելական եկեղեցի: Ի մի մկրտութիւն, յապաշխարութիւն, ի քաւութիւն և ի թողութիւն մեղաց: Ի յարութիւնն մեռելոց: Ի գատաստանն յաւիտենից, հոգւոց և մարմնոց, յարքայութիւնն երկնից. և ի կեանսն յաւիտենականս:

Իսկ որք ասենն. էր երբեմն, յորժամ ոչ էր Որդին. կամ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր Սուրբ Հոգին. կամ թէ յօչէից եղեն. և կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինել զՈրդին Աստուծոյ եւ կամ զՍուրբ Հոգին.

և թէ փոփոխելիք են կամ ալայլելիք. զայնպիսխան նզովէ կաթուղիկէ և առաքելական սուրբ եկեղեցի: Սարկառագն յայնեացէ: Թրհնեա՛ Տէ՛ր: Քահանայն ասացէ [ի լուսաւորչէն մէր մէ ասացեալ:]

Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ յառաջ քան զյաւիտեանս երկիր պագանելով սրբոյ Երրորդութեանն եւ միոյ Աստուծութեանն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Սարկառագն +աբովէ ի յայն: Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աւաչեսցուք:

Դուքէ՞ն: Տէ՛ր ողորմեա: Սարկառագն: Եւ ևս հաւատով ազաշեսցուք և խնդրեսցուք ի Տեառնէ Աստուծոյ եւ ի փրկչէն մերմէ

Յիսուսէ Քրիստոսէ ի ժամուս պաշտաման և աղօթից : Զի արժանի լնդունելութեան արասցէ , լուիցէ Տէրձայնի աղաչանաց մերոց . ընկալցի զինդրուածս սրտից մերոց , թողցէ զյանցանս մեր , ողորմեսցի ի վերայ մեր : Աղօթք մեր եւ խնդրուածք յամենայն ժամ մտցեն առաջի մեծի տէրութեան նորա : Եւ նա տացէ մեզ միաբան միով հաւատով և արգարութեամբ վաստակիլ ի գործս բարիս : Զի զողորմութեան զշնորհսն իւր արասցէ ի վերայ մեր . Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի :

Դոկտրն : Կեցո՛ Տէր :

Սարկառագն : Ձժամ սուրբ պատարագիս եւ զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք :

Դոկտրն : Շնորհեա Տէ՛ր :
Սարկառագն : Զէրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց՝ ի Տեառնէ խնդրեսցուք :

Դոկտրն : Շնորհեա՛ Տէր :
Սարկառագն : Զքաւութիւն և ըզթողութիւն յանցանաց մերոց՝ ի Տեառնէ խնդրեսցուք :

Դոկտրն : Շնորհեա՛ Տէր :
Սարկառագն : Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօրութիւնն յօգնութիւն անձանց մերոց՝ ի Տեառնէ խընդրեսցուք :

Դոկտրն : Շնորհեա՛ Տէր :
Սարկառագն : Եւ ևս՝ միաբան վասըն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ՝ զՏէր աղաչեսցուք :

Դոկտրն : Տէ՛ր ողորմեա :
Սարկառագն : Զանձինս մեր եւ

զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամեանակալին յանձն արասցուք:

Դպէր+ն: Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Սարկաւագն Ողորմեա'ց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Դպէր+ն: Տէ՛ր ողորմեա. Տէ՛ր ողորմեա. Տէ՛ր ողորմեա:

Մինչ նոտա երգեն. Քահանայն ասասցէ ղաղցնս է ծածուակ: Տէր մեր և փրկիչ...:

Սարկաւագն յայնեսցէ: Օրհնեա՛ Տէր:

Քահանայն: Որպէս զի արժանաւորք եղիցուք գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և Սուրբ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն: Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպէր+ն: Եւ ընդ հոգւոյդ քում: Ասրէաւագն: Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Դպէր+ն: Առաջի քո Տէր: Քահանայն է յայն: Խաղաղութեամբ քով Քրիստոս փրկիչ մեր՝ որ ի վեր է քան զամենայն միտո և զբանս, ամրացո՛ զմեզ և աներկիւղ պահեա՛ յամենայն չարէ: Հաւասարեա զմեզ ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո՛ որք հոգւով և ճշմարտութեամբ քեզ երկիր պազանեն: Վասնզի ամենասուրբ Երրորդութեանդ վայել է փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Սարկաւագն յայնեսցէ: Օրհնեա Տէ՛ր:

Էթահանայն խաշակնեւ է վերայ ժողովը
դեռևս ասելով.

Տէր Աստուած օքհնեսցէ Ա զաւ
մենեսեպնդ :

Դպիրն : Ամէն :

Ցեռ այսորին ենէ եպիսկոպոս էցէ՝ է
բաց հանցե վշիդորոնն

Սարկասադն : Մի՛ ոք յերախալից .
մի՛ ոք ի թերահաւատից . և մի՛
ոք յապաշխարողաց , և յանմաք-
րից մերձեսցի յաստուածալին խոր-
հուրդս :

Դպիրն : Մարմին տէրունական և
արիւն փրկչական , կայ առաջի .
երկնալին զօրութիւնքն յաներե-
ւոյթս երգեն եւ ասեն անհանգիստ
բարբառով . սուրբ , սուրբ , սուրբ ,
Տէր զօրութեանց :

Սարկասադն : Մաղմոս ասացէք

Տեսոն Աստուծոյ մերում , դպիրք ,
ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հո-
գեւորս :

Դպիրն : Ասէն զԱբբասացունիւնն ըստ
խորհրդոյ առուրն : Եւ աղա է սարկասա-
դացն վերաբերիցի սրբալան հացն և ան-
հանունեան բաժան է սուրբ սեղանն :

ՍՐԲԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆՔ

Ծննդեան , Աւետեաց , Վարդալառի
և Աստուծածնն :

Բաղմութիւնք հրեշտակաց եւ
զօրաց երկնաւորաց իշեալ ի յերկնից
ընդ միածին թագաւորին : Որք եր-
գէին եւ ասէին . սա է Որդին Աս-
տուծոյ ամենեքեան ասասցուք՝ ու-
րախ լերուք երկինք եւ ցնծասցեն
հիմունք աշխարհի . զի Աստուածն
յաւիտենական ի յերկրի երեւեցաւ ,

և ընդ մարդկան շրջեցաւ, զի կե-
ցուսցէ զանձինս մեր:

ՄԵՇԻ ՀՅԱԴՀԱՔԱՆԻ:

Որ վերայ նստիս ի կառս հրա-
նիւթս քառակերպեանս . անճառե-
լի բանդ Աստուած : Այսօր իջեալ
ի յերկնայնոցն վասն քո արարածո-
ցըս . յանձն առեր բազմիլ ընդ ա-
շակերտսն : Եւ սերովբէքն եւ քե-
րովբէքն հիացեալ զարմանային . և
պետութիւնք վերին զօրացն սքան-
չացեալ աղաղակէին ասելով . Սուրբ.
Սուրբ . Տէր զօրութեանց :

ՅԻՆԱԿ Եւ ԽԱԴԻ:

Ո'վ է որպէս տէր Աստուած մեր .
խաչեցաւ վասն մեր, թաղեցաւ
և յարեաւ, հաւատարիմ եղեւ յաշ-

խարհի եւ համբարձաւ փառօք:
Եկալք ժողովուրդք զօրհնութիւն
ընդ հրեշտակս երգեսցուք նմա ա-
սելով, սուրբ . սուրբ . սուրբ ես տէր
Աստուած մեր:

Կիւրահէի . Եկեղեցոյ . Ծաղկանաբէրէ
Հրեշտակաց :

Հրեշտակային կարգաւորութեամբ
լցեր, Աստուած, զքո սուրբ զեկե-
ղեցի: Հազարք հազարաց հրեշտա-
կապետք կան առաջի քո . եւ բիւրք
բիւրուց հրեշտակք պաշտեն զքեզ,
Տէր . և ի մարդկանէ հաճեցար ըն-
դունիլ զօրհնութիւն: Զայնիւ խոր-
հրդականաւ . սուրբ, սուրբ, սուրբ,
Տէր զօրութեանց :

Պահոց և Նովելոց:

Վասն յիշատակի հանգուցելոցն .
ընկալ , հայր սուրբ մարդասէր զպա-
տարագս : Եւ համարեա զհոգիս նո-
ցա ի թիւ սրբոց քոց յարքայու-
թեանդ երկնից : Մանաւանդ զի հա-
ւատով մատուցուք զպատարագս .
հաշտեսցի Աստուածութիւնդ և հան-
գուցէ զհոգիս նոցա :

Մարտիրոսաց :

Սրբութիւն սրբոց մեծ ես և ահա-
ւոր : Եւ զինուորութիւնք հրեշտա-
կացն օրհնեն զքեզ և ասեն : Փառք
իրարձունս Աստուածոյ և յերկիր խա-
ղաղութիւն :

Մարտիրոսաց . Առաջելոց և Հայրապետաց :
Ամենակալ ես Տէր զօրութեանց ,
որ թագաւորդ ես յաւիտենից : Որ
նստիս յերկնից ի յերկինս եւ լոյս
ծագես յարարածս քո : Որ խոնար-
հութեամբ իջեր ի յերկնից քեզ պա-
տարագս մատուցանեմք : Եւ սուրբ
զանունդ քո փառաւորեմք . Տէր որ
պսակիչդ ես քոց սրբոց (այս անուն) :
Վասնզի սոքա են մեզ բարեխօս ,
Տէր ամենակալ , ի քում յարքայու-
թեանդ :

Եւ Երե հանդիսաւոր օր լինի և սոս-ըն
իորդութեան վերաբերեւ իամբուն , այս է ա-
րարութեան : Յորժամ ահանայն ասէ .
Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամենես-
եանսդ : Եւ առիւտագն յայէ . Սաղ-
մոս ասացէք տեառն Աստուածոյ : Ե-

Դպիրուն երգեն զԱրբասացունեւն ըստ
իորհրդոյ առուրն իննինեալ: Մի՛ ոք
յերախայից, մի ոք ի թերահաւա-
տից: Մարմին տէրունական եւ ա-
րիւն փրկչական: Եւ քան ինիւրիւլ
ի սուրբ իորհուրդն:

Սարկաւագն: Յարեսւ եհար զիսո-
րան իւր և ինքն որպէս փեսայ, զի
ելանէ յառագաստէ իւրմէ:

~~Դպիրուն:~~ Եւ ցնծայ նա որպէս
հսկայ լինթանալ զճանապարհո իւր:

Սարկաւագն: Որք զքրովբէիցն.

Դպիրուն: Խորհրդաբար կերպարա-
նիմք.

Եւ քան յարեւելից կողմն:

Սարկաւագն: Ճանապարհ արարէք
այնմիկ որ նստի յերկնից յերկինս
ընդ արևելս:

Դպիրուն: Եւ կեդանարար երրոր-
դութեանն զերեքսրբեան օրհնու-
թիւնս մատուցանեմք:

Եւ քան ի հաբաւակողմն:

Սարկաւագն: Աստուած ի հարաւոյ
եկեսցէ . և սուլբն ի Փառան լեռնէ:

Դպիրուն: Զամենայն զկենցաղա-
կանս ի բաց գնելով զգործս:

Եւ քան յասովիճան իորանին . Լ բար-
ձու ահաւոր իորհրդոյն ասացէ հանդար-
դունեամբ:

Սարկաւագն: Համբարձէ՛ք իշխանք
զգրունս ձեր ի վեր. համբարձցին
գրունք յաւիտենից եւ մտցէ թա-
գաւոր փառաց:

Եւ պարարագողն ինկարիե և հարցանե.

Քահանայն: Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց, Տէր հզօր զօրութեամբ իւրով. Տէր կարող ի պատերազմի:

Դուքն: Որպէս զի զթագաւորն ամենեցուն ընդունիցիմք:

Սարկաւագն: Համբարձէ՛ք իշխանք զգրունս ձեր ի վեր. համբարձցին զրունք յաւիտենից. եւ մտցէ թագաւոր փառաց:

Քահանայն. Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց, Տէր զօրութեանց:

Դուքն: Եւ զհրեշտակացն հանդիսապէս ընծայեալ բերեմք զկարդ:

Սարկաւագն: Սա՛ ինքն է թագաւոր փառաց:

Եւ պարարագողն երիրագէ անիւ եւ դուշնեամբ՝ և առնու ի յեւաց սարկաւագն:

Եւ պէտին և իսաւակնել է վերայ ժողովրդեանը ասելով:

Քահանայն: Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Դուքն: Ալէլուիա:

Եւ մինչ նուա երէեն ահանայն իսանարհեացի առաջի որբոյ սեղանոյն և իսրայէրտաբար աղջնեացի է ծածուել. Ոչ ոք արժանի է . . . :

Եւ ընծայն վերաբերին է սեղանն եւ ահանայն ինկեցնել և ըստացէ շմառուն իւր ասելով, կուացից սրբութեամբ:

Սարկաւագն: Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դուքն: Տէր ողորմեա՛ք:

Սարկաւագն: Եւ ևս հաւատով եւ սրբութեամբ կացցուք յաղօթս ա-

ուաջի սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ
ահիւ։ Մի՛ խզմիւ և գայթակղոււ-
թեամբ . մի՛ նենգութեամբ խորա-
մանկութեամբ . մի՛ պատրանօք եւ
խարէութեամբ . մի՛ երկմտութեամբ
եւ մի՛ թերահաւատութեամբ։ Ալ
ուղիղ վարուք, պարզ մտօք . միա-
միտ սրտիւ . կատարեալ հաւատով,
լցեալ սիրով լի եւ առաւելեալ ա-
մենայն գործովք բարութեան կաց-
ցուք յաջօթս առաջի սրբոյ սեղա-
նոյս Աստուծոյ . և գտցուք զողոր-
մութեան զշնորհս յաւուր յայտնու-
թեան եւ ի միւսանգամ գալստեան
Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի
Քրիստոսի . կեցուսցէ և ողորմեսցիւ։
Դպիրն։ Կեցո՛ Տէր և ողորմեա՛։

Միւնուտա երդեն . +ահանայն յեւուս-

ճաշ առցնեացէ ի ժաժուկի։ Տէր Աս-
տուծ զօրութեանց . . . :

Սարկառագն յայնեացէ. Օրհնեա՛ Տէ՛ր։
Քահանայն։ Շնորհօք և մարդասիւ-
րութեամբ Տեառն մերոյ և փրկչին
Յիսուսի Քրիստոսի . ընդ որում քեզ
Հօր միանգամայն և Հոգւոյդ Արբոյ
վայել է փառք իշխանութիւնն եւ
պատիւ . այժմ և միշտ և յաւիտեա-
նըս յաւիտենից . ամէն։ Խաղաղու-
թիւնն Տ ամենեցուն։

Դպիրն։ Եւ ընդ հոգւոյդ քում։
Սարկառագն։ Աստուծոյ երկրպա-
գեսցուք։

Դպիրն։ Առաջի քո , Տէ՛ր։
Սարկառագն։ Ողջոյն տո՛ւք մի-
մեանց ի համբոյը սրբութեան . եւ
որք ոչ էք կարողք հաղորդիլ աս-

տուածային խորհրդոյս, առ դըուն
նըս ելէք և աղօթեցէք:

Դպիրուն:

Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ,
Որ էնն Աստուած աստբազմեցաւ.
Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ,
Սուրբ ողջունիս հրաման տուաւ.
Եկեղեցիս մի անձն եղեւ,
Համբոյրս յօդ լըրման տուաւ.
Թշնամութիւնըն հեռացաւ,
Սէրն յընդհանուրըս սփռեցաւ:
Արդ պաշտօնեայք բարձեալ ըզ-
[ձայն],

Տո՛ւք օրհնութիւն ի մի բերան,
Միասնական Աստուածութեանն,
Որում սրովեէքն են սրբաբան:
Ունեւ և շայս ասեն ի հանդիսէ ունէ:

Սարկառագին:

Որք հաւատով կայք յանդիման

Սուրբ Սեղանոյս արքայական,
Տեսէք բազմեալ զի՞րիստոս ար-
[քայն],
Եւ շուրջ պատեալ զօրք վերնա-
[կան]:

Դպիրուն:

Վեր համբառնամք զաչս ունելով,
Եւ պազատիմք զայս ասելով,
Բզմեղըս մեր մի՛ յիշեսցես
Այլ գթութեամբ քո քաւեսցես:
Ընդ հրեշտակացն օրհնեմք զքեզ,
Եւ ընդ սրբոց քոց Տէր փառք քեզ:

Եւ համբուրեսցեն զնեղանն և շինեանս:

Սարկառագին: Ոհիւ կացցուք, եր-
կիւղիւ կացցուք, բարւոք կացցուք.
և նայեցարուք զգուշութեամբ:

Դպիրուն: Առ քեզ Աստուած:

Սարկառագին: Պատարագ Քրիստոս

մատչի գառն Աստուածոյ:

~~Դ~~ Դպիրտն։ Ողորմութիւնն և խաղաղութիւնն և պատարագ օրհնութեան։

Սարկառաքն։ Օրհնեա՛ Տէր։

Քահանայն։ Շնորհք, սէր եւ աստուածային սրբարար զօրութիւնն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. եղիցի ընդ ձեզ ։ Ընդ ամենեսեանդ։

Դպիրտն։ Ամէն։ Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Սարկառաքն։ Զգրունս, զդրունս. ամենայն իմաստութեամբ և զգուշութեամբ։ Ի վեր ընծայեցուցէք զմիտո ձեր աստուածային երկիւզիւ։

Դպիրտն։ Ունիմք առ քեզ, Տէր ամենակալ։

Սարկառաքն։ Եւ գոհացարուք ըգ-Տեառնէ բոլորով սրտիւ։

Դպիրտն։ Արժան և իրաւ։

Իսէ է հանդէսէ աւուրս, ամանէ զէնէ Արժան և իրաւէն ասէն շայ։

Սարկառաքն։ Եւ զստոյգ փրկութեան. որ միշտ ընդ ամենայն տեղիս գոհութիւնն մատուցանեմք քեզ Քրիստոս։ Որով եւ զհրաշալի զյարութիւնդ քո գովկեն զօրութիւնք։ Սարսին սերովբէքն. զողան քերովբէքն. և իշխանութիւնք վերին պետութեանցն պար առեալ քաղցր ձայնիւ եղանակին և ասեն։

Մին նստա երբէն. ուահանայն յեւանած առցնեսցէ է ծածուկ. Արժան է ստուգապէս

Սարկառաքն յայնեացէ. Օրհնեա՛ Տէր'։

Քահանայն։ Եւ ընդ սերովբէսն և ընդ քերովբէսն միաձայն սրբաստութեամբ յօրինել նուազս. և հա-

մարձակապէս գոչելով աղաղակել
ընդ նոսին և ասել:

~~Դպէբժն:~~ Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ,
Տէր զօրութեանց . լի են երկինք և
երկիր փառօք քո . օրհնութիւն ի
բարձունս: Օրհնեալ որ եկիր և գա-
լոցդ ես անուամբ Տեառն. Ովսան-
նա՛ ի բարձունս:

Մինչ նոտա երգեն . +ահանայն բառ-
իառարած աղջինեացէ ի ծածուկ . Սուրբ,
Սուրբ, Սուրբ ես ճշմարտապէս . . . :

Սարիաւագն յայնեացէ. Օրհնեա՛ Տէր':
Քահանայն: Առէ՛ք, կերէ՛ք այս է
ՄԱՐՄԻՆ իՄ, որ վասն ձեր և բազ-
մաց բաշխի ի քաւութիւն և ի թո-
ղութիւն մեղաց:

~~Դպէբժն:~~ Ամէն:

Քահանայն ի ծածուկ: Նոյնպէս և . . .

Սարիաւագն յայնեացէ. Օրհնեա՛ Տէր':

Քահանայն: Սըրէք ի սմանէ ամե-
նեքեան . այս է ԱՅԻՒՆ իՄ նորոյ
ուխտի . որ յաղագս ձեր եւ բազ-
մաց հեղանի ի քաւութիւն և ի թո-
ղութիւն մեղաց:

~~Դպէբժն:~~ Ամէն: Հայր երկնաւոր,
որ զՈրգիլդ քո ետուր ի մահ վա-
սըն մեր պարտապան պարտեաց մե-
րոց . հեղմամբ արեան նորա աղա-
չեմք զքեզ՝ ողորմեա՛ քո բանաւոր
հօտի:

Քահանայն ի ծածուկ: Եւ զսոյն
միշտ իւր յիշատակ . . . : Եւ առնու-
շնծայն ի յեռն և առացէ ի ծածուկ,
եւ արդ մեք Տէր . . . :

Սարիաւագն յայնեացէ. Օրհնեա՛ Տէ՛ր:
Քահանայն շնծայն սակաւ ինչ բար-
յացուցեալ, ճադուցանէ առ Հայր, և
դէցէ է վերայ սեղանոյն սուլով ի յայն:

Եւ զքոյս ի քոյոց՝ քեզ մատուցանեմք, լսու ամենայնի և յաղաղս ամենեցուն:

Դպէրն: Յամենայնի օրհնեալ ես Տէր. օրհնեմք զքեզ, գովեմք լզքեզ, զոհանամք զքէն, աղաչեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր:

Մինչ նուա երբեն. +ահանայն բաղւիարած ասացնել է ծածուի: Զքեզ արդարե Տէր ԱԾ մեր . . . :

Սարկաւաճն յայնեսցե: Օրհնեա՛ Տէր: Քահանայն: Խաղաղութիւն ※ ամենեցուն:

Դպէրն: Եւ ընդ հոգւոյդ քում: Սարկաւաճն: Աստուծոյ երկլպաղեսցուք:

Դպէրն: Առաջի քո Տէ՛ր: Որդի Աստուծոյ, որ պատարագեալ Հօրի հաշտութիւն հաց կենաց բաշխիս

ի մեզ. հեղմամբ արեան քո սուրբ. աղաչեմք զքեզ՝ ողորմեա՛ արեամբ քով փրկեալ հօտի:

Մինչ նուա երբեն. +ահանայն խոնարհեալ երբեր ողաբյե մեղանայն եւ ասացնել է ծածուի: Երկլիր պագանեմք եւ աղաչեմք . . . : Եւ կացեալ առիւասպն առընթեր ահանայն երբերնել դրույնեամբ մեծաւ: Եւ ասացնել է ցած. Ամին Օրհնեա Տէր: Եւ +ահանայն խաչակնեսցե զընծայսն ասելով է ծածուի: Որով զՀացս օրհնեալ . . . :

Սարկաւաճն յայնեսցե: Օրհնեա՛ Տէր: Քահանայն: Որպէս զի եղիցի սամենեցուն մեզ մերձեցելոցս, յահգատապարտութիւն ի քաւութիւն և ի թողութիւն մեղաց:

Դուքին : Հոգի Աստուծոյ որ
զփառակցի քո զխորհուրդ իջեալ
ի յերկնից կատարես ի ձեռն մեր .
հեղմամբ արեան սորա աղաչեմք
զքեզ՝ հանգո՛ զհոգիս մեր նընջե-
ցելոցն :

Եւ Քահանայն այսուհետեւ ու բարձրա-
դոյն ժան շնուժայն շնուժան էւր դարա-
ծեալ, այլ ինուարհադոյն, եւ շացն ինոյն
յառեալ այսինեցէ է ծածուկ . Սովաւ
չնորհեա՛ զսէր . . . :

Սարկաւագն յայնեցէ : Օրհնեա՛ Տէ՛ր :
Քահանայն : Բնդ որս եւ մեզ այց
արասցես՝ բարերար Աստուծ, ա-
ղաչեմք :

Դուքին : Յիշեա՛ Տէ՛ր և ողորմեա՛ :
Քահանայն : Աստուծածնին ոըր-

բոյ կուսին Մարիամու, և Յովհան-
նու մկրտչին, Ստեփանոսի նախա-
վկալին, և ամենայն որբոց՝ եղիցի
յիշատակ ի սուրբ պատարագս՝ ա-
ղաչեմք :

Դուքին : Յիշեա՛ Տէ՛ր և ողորմեա՛ :
Սարկաւագն յաշակողն սեղանոյն յեր-
նաճաշ ասասցէ :

Առաքելոց որբոց մարգարէից,
վարդապետաց, մարտիրոսաց, եւ
ամենայն հայրապետաց որբոց, ա-
ռաքելագործ եպիսկոպոսաց, երի-
ցանց, ուղղափառ սարկաւագաց,
եւ ամենայն որբոց : Եղիցի յիշա-
տակ ի սուրբ պատարագս՝ աղա-
չեմք :

Դուքին : Յիշեա՛ Տէ՛ր ողորմեա՛ :
Սարկաւագն : [Ի Տէրունական աւուրս]
Օրհնեալ գովեալ եւ փառաւոր-

եալ, հրաշալի եւ աստուծազարդ
Տէրութեանն (Յարութեանն) Քրիս-
տոսի Երկիր պազանեմք:

Դուքն: Փառք Տէրութեան (Յա-
րութեան) քո Տէր:

Սաբէաւադն: [Ի բօնի սբբոց]:

Սուրբ և աստուածահամոյ (մար-
գարէին, հայրապետին, առաքելոյն,
մարտիրոսին [այս անուն]), զորոյ այս-
օր զյիշատակն կատարեցաք: Ե-
ղիցի յիշատակ եւ ի սուրբ պատա-
րագո՝ աղաչեմք:

Դուքն: Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛:

Սաբէաւադն: Առաջնորդացն մերոց
եւ առաջին լուսաւորչացն սրբոց,
Թագէոսի և Բարդուղիմէոսի առա-
քելոցն, եւ Գրիգորի լուսաւորչին:
Արիստակիսի, Վրթանիսի, Յուսկա-

նըն, Գրիգորիսի, Ներսիսի, Սահա-
կայ, Դանիէլի և Խաղայ, Մեսրո-
պայ վարդապետին, և Գրիգորի Նա-
րեկացւոյն, և Ներսիսի Կլայեցւոյն,
Յովհաննու Որոտնեցւոյն, եւ Գրի-
գորի և Մովսիսի Տաթևացեացն, և
սրբոց Գրիգորիսեանց եւ Ներսիս-
եանց, հովուաց և հովուապետացն
Հայաստանեայց: Եղիցի յիշատակ
ի սուրբ պատարագո՝ աղաչեմք:

Դուքն: Յիշեա՛ Տէ՛ր և ողորմեա՛:

Սաբէաւադն: Միանձնացելոց ուր-
բոց, առաքինասէր և աստուածու-
սոյց կրօնաւորացն, Պօղոսի, Ան-
տոնի, Պօղայ, Մակարայ, Ոնոփրի-
ոսի, աբբայ Մարկոսի, Սրապիոնի,
Նեղոսի, Արսենի, Եւագրի, Պար-
սամայ, Յովհաննիսեանց եւ Ակ-

մէոնեանց, սրբոց Ոսկեանց և Սուրբիասանց, և ամենայն սրբոց հարցեւ աշակերտելոց նոցին ընդ տիեզերս։ Եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատրագու՝ աղաչեմք։

Դպիրն։ Յիշեա՛ Տէ՛ր և ողորմեա՛։
Սարկառաքն։ Թագաւորաց հաւատացելոց սրբոց, Աթգարու, Կոստանդիանոսի, Տրդատայ, եւ Թէոդոսից, և ամենայն սուրբ և բարեպաշտ թագաւորաց և աստուածանէր իշխանաց։ Եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատրագու՝ աղաչեմք։

Դպիրն։ Յիշեա՛ Տէ՛ր և ողորմեա՛։
Սարկառաքն։ Ընդհանուր ամենայն հաւատացելոց, արանց և կանանց, ծերոց և տղայոց, և ամենայն չափու հասակի հաւատով եւ սրբութեամբ ի Քրիստոս նեղեցելոցն։

Եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարացս՝ աղաչեմք։

Դպիրն։ Յիշեա՛ Տէ՛ր և ողորմեա՛։

Մինչ նոտա երբեն զարով տահանայն ասացնե զաղօնս է ժածուկ։ զի է ժատին աւարդեցնե Յիշեա՛, Տէ՛ր, և ողորմեա ։ ։ ։

Սարկառաքն յայնեացն։ Օրհնեա՛ Տէ՛ր։
Քահանայն է յայն։ Եւս առաւել զեպիսկոպոսապետն մեր և զպատուական հայրապետն ամենայն Հայոց գտէր [այս անուն] շնորհեսես մեզ ընդ երկայն առուրս ուղիղ վարդապետութեամբ։

Ես դարձեաւ սարկառաքն քայ է ուեցի էւր և արովեացն բարձր։

Գոհութիւն եւ փառաբանութիւն մատուցանեմք քեզ, Տէ՛ր Աստուած

մեր, վասն սուրբ և անմահ պատա-
րագիս որ ի վերայ սրբոյ սեղա-
նոյս. զի զսա մեզ ի սրբութիւն
կենդանութեան պարգեեսցես։ Սո-
վաւ չնորհեա՛ զսէր, զհաստատու-
թիւն և զըղձալի զխաղաղութիւն ա-
մենայն աշխարհի. սրբոյ Եկեղեցւոյ
և ամենայն ուղղափառ եպիսկոպո-
սաց. եպիսկոպոսապետին մերոյ և
պատուական հայրապետին ամենայն
Հայոց տեառն [այս անուն]։ և քա-
հանալիս որ զպատարազմ մատու-
ցանէ։ Եւ վասն զօրութեանց եւ
յաղթութեանց թագաւորաց քրիս-
տոնէից եւ իշխանացն բարեպաշ-
տից։ Աղաչեսցուք և ինգրեսուք
և վասն հոգւոցն հանգուցելոց։ Եւս
առաւել վասն հանգուցեալ բա-
րունապետացն մերոց, և չինողաց

սուրբ Եկեղեցւոյս, և որք ընդ հո-
վանեաւ սորին են հանգուցեալ։
Ազատութիւն եղբարց մերոց գե-
րելոց եւ չնորհ առաջիկայ ժողո-
վրդեանս։ Հանդիստ հաւատով եւ
սրբութեամբ ի Քրիստոս կատարե-
լոցն։ Եղիցի լիշատակ ի սուրբ պա-
տարազմ՝ աղաչեմք։

Մինչ նուած +արողվն +ահանայն ասասցե
դարձնեն ի ծածուկ. Յիշեա Տէր . . . :

Գոյեր+ն։ Ըստ ամենայնի, և յա-
զագու ամենեցուն։

Ասրիա-աքն յայնեաց։ Օրհնեա՛ Տէր։
Քահանայն դարձնեն և իսաւանին+եսցն և
ասասցե ի յայն։

Եւ Եղիցի ողորմութիւն մեծիս
Աստուծոյ և Քրիչիս մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի։

Ծնդ ձեզ ✽ ընդ ամենեսեան։

Դպիրն։ Ամէն։ Եւ ընդ հոգւոյդ
քում։

Սարկառադն։ Եւ եւս խաղաղու-
թեան զՏէր աղաչեսցուք։

Դպիրն։ Տէ՛ր ողորմեա՛։

Սարկառադն։ Ամենայն սրբովք զո-
րս յիշատակեցաք եւս առաւելա-
պէս։ զՏէր աղաչեսցուք։

Դպիրն։ Տէ՛ր ողորմեա՛։

Սարկառադն։ Վասն մատուցեալ
սուրբ և աստուածային անմահ պա-
տարագիս, որ ի վերայ սրբոյ սե-
ղանոյ՝ զՏէր աղաչեսցուք։

Դպիրն։ Տէ՛ր ողորմեա՛։

Սարկառադն։ Որպէսզի տէր Աս-
տուած մեր որ ընկալաւ զսա ի
սուրբ յերկնային եւ յիմանալի իւր
մատուցարանն. զփոխանակն առա-
քեսցէ առ մեզ զշնորհս եւ զպար-

գեւս Հոգւոյն Սրբոյ. զՏէր աղա-
չեսցուք։

Դպիրն։ Տէ՛ր ողորմեա՛։

Սարկառադն։ Ընկա'լ կեցո՛ եւ ո-
զորմեա՛ և պահեա՛ զմեզ, Տէ՛ր,
քոյլն չնորհիւդ։

Դպիրն։ Կեցո՛, Տէր, և ողորմեա՛։

Սարկառադն։ Զամենասրբուհի զԱս-
տուածածինն զմիշտ կոյսն Մարիամ՝
հանդերձ ամենայն սրբովք յիշե-
լովք. զՏէր աղաչեսցուք։

Դպիրն։ Յիշեա՛ Տէ՛ր և ողորմեա՛։

Սարկառադն։ Եւ եւս միաբան վա-
սըն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս
մերոյ՝ զՏէր Աղաչեսցուք։

Դպիրն։ Տէ՛ր ողորմեա՛։

Սարկառադն։ Զանձինս մեր և զմի-
մեանս Տեառն Աստուծոյ ամենա-
կալին յանձն արասցուք։

Դպիրժն։ Քեզ Տեառնդ յանձն եւ¹
դիցուք։

Սարկաստն։ Ողորմեա'ց մեզ, Տէր
Աստուած մեր, ըստ մեծի ողոր-
մութեան քում. ասասցուք ամե-
նեքեան միաբանութեամբ։

Դպիրժն։ Տէ՛ր ողորմեա', Տէ՛ր ո-
ղորմեա', Տէ՛ր ողորմեա'։

Մինչ սարկաստն արողէ. +ահանայն
ասասցէ է ծածուկ։ Աստուած ճշմար-
տութեան . . . :

Սարկաստն յայնեսցէ։ Օրհնեա' Տէ՛ր։
Քահանայն է յայն։ Եւ տո՛ւր մեզ
համարձակածայն բարբառով բանալ
զբերանս մեր կարգալ զքեզ, եր-
կնաւորդ Հայր, երգել և ասել։

Դպիրժն բազիադարած եղանակեսցէն։
Հայր մեր որ յերկինս ես, ոռոք
եղիցի անուն քո։ Եկեսցէ արքա-

յութիւն քո։ Եղիցին կամք քո՝ որ-
պէս յերկինս և յերկրի։ Զհաց մեր
հանպազորդ տո՛ւր մեզ այսօր։ Եւ
թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և
մեք թողումք մերոց պարտապա-
նաց։ Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փոր-
ձութիւն, այլ փրկեա' ի չարէ։

Մինչ նորա երգեն. +ահանայն աղօնես-
ցէ է ծածուկ։ Տէր տէրանց . . . :

Սարկաստն յայնեսցէ։ Օրհնեա' Տէ՛ր։
Քահանայն է յայն։ Զի քո է արքա-
յութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք
յաւիտեանս. ամէն։ Խաղաղու-
թիւն ✽ ամենեցուն։

Դպիրժն։ Եւ լնդ հոգւոյդ քում։
Սահանայն է Աստուծոյ երկրպա-
գեսցուք։

Դպիրժն։ Առաջի քո Տէր։
Քահանայն խնաբհեսցէ, եւ ամենայն

ժողովուրդն շունը դէցէ . Եւ ժահաւնայն աղօնեսցէ և ձածուկ : Որ աղքիւրդ ես . . . :

Սարկաւագն յայնեսցէ : Օրհնեա' Տէ՛ր :
Քահանայն և յայն : Քրիստոսիւ Յիւսուսիւր Տէ՛ր մէրով . ընդ որումքեղ Հոգւոյդ Սրբոյ և Հօր ամենակալի վայել է փառք իշխանութիւն և պատիւ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Եւ ժահանայն առցէ շողուրդ հացն է յեւան :

Եւ սարկաւագն յայնեսցէ բարձր :

Պրօսիսումէ :

Եւ ժահանայն բարձրացուցանէ ախեւր ամեայն ժողովրդեանն և ասուցէ և յայն :

Ի Սրբութիւն Սրբոց :

Պղիբն բարձր յայնէ :

Միայն Սուլը . միայն Տէ՛ր . Յիւ-

սուս Քրիստոս ի փառս Աստուծոյ
Հօր . ամէն :

Սարկաւագն : Օրհնեա' Տէ՛ր :
Քահանայն : Օրհնեալ Հայր Սուրբ
Աստուծած ճշմարիտ :

Պղիբն : Ամէն :

Սարկաւագն : Օրհնեա' Տէ՛ր :
Քահանայն : Օրհնեալ Որդիդ Սուրբ

Աստուծած ճշմարիտ :

Պղիբն : Ամէն :

Սարկաւագն : Օրհնեա' Տէ՛ր :
Քահանայն : Օրհնեալ Հոգիդ Սուրբ

Աստուծած ճշմարիտ :

Պղիբն : Ամէն :

Սարկաւագն : Օրհնեա' Տէ՛ր' :
Քահանայն : Օրհնութիւն և փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ .
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Դաշտն : Ամէն : Հայր Սուրբ . Որդիկ Սուրբ . Հոգիկ Սուրբ : Օրհնութիւն Հօր եւ Որդոյ եւ Սրբոյ Հոգոյն . այժմ և միշտ և յաւլտեանը յաւլտենից . ամէն :

Եւ մինչ նոտա երդէն զայս . +ահանայն խոնարհեսցի և աղջիւնոցի ի ծածուկի : Նայեա'ց Տէր մեր . . . : Եւ զայս ասցիւալ երիէր պահեսցէ եւ համբուրեսցէ զսեղանն : Եւ առեալ զսուրբ Մարդնն ողջ նացցէ յանապահան Արէնն և ասացէ ի ծածուկի : Տէ՛ր Աստուած մեր որ կոչեցեր . . . :

Սարիառաքն յայնեսցէ : Օրհնեա' Տէ՛ր : Քահանայն բարձրացուացէ ակներւ ժոշվիրեանն և ասացէ ի յայն :

Ի սուրբ ի սուրբ պատուական
Մարմնոյ եւ յԱրենէ Տեառն մերոյ

և փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի : Ճաշակեսցուք սրբութեամբ . որ իջեալ ի յերկնից բաշխի ի միջի մերում : Սա' է կեանք , Յոյս , Յարութիւն , Քաւութիւն , և Թողութիւն մեղաց : Սաղմոս ասացէ՛ք Տեառն Աստուծոյ մերում : Սաղմոս ասացէ՛ք երկնաւոր Թագաւորին մերում անմահի , որ նստի ի կառս քերովբէականս :

Դաշտն :

Տէր ողորմեա' , Տէր ողորմեա'
Տէր ողորմեա' Տէր ողորմեա' :

Ամենասուրբ Երրորդութիւն ,
Տուր աշխարհիս խաղաղութիւն ,
Եւ հիւանդաց բլժշկութիւն ,
Ազգիս Հայոց այցելութիւն :

Արի' Աստուած հարցըն մերոց
Որ ապաւէնդ ես նեղելոց .

Հաս յօգնութիւն ծառալից քոց
կե՛ր օգնական աղջիս Հայոց :

Միջնորդութեամբ սրբոյ խաչին
եւ անարատ սուրբ ծնողին,
Յիշեա զեղումն արեան փրկչին
ե՛լ ի խնդիր փոքու հօտին :

Արդ անկանիմք առաջի քո
Գոչեմք մեղայ տեառնըդ մերոյ .
Անցո՛ ի մէնջ զցասումն քո
Վասն անըսպառ գթութեան քո :

Քրիստոս, յարեար ի մեռելոց
Լոյս ծագեցար արարածոց,
Սուրբ յարութեամբդ քով կենա-
[բար,
Յարո՛ և զմեզ ի կեանս անմահ :

Տէր ողորմեա՛ Տէր ողորմեա՛ .
Յիսուս փրկիչ, մեզ ողորմեա :

Միջնորդութեամբ սուրբ և ան-
մահ պատարագիս :

Ընկալ', Տէր, և ողորմեա :
Սարկաւագն յայնեացէ : Աաղմաս ասա-
ցէք Տեառն Աստուծոյ մերում,
Դպի՛րք, ձայնիւ քաղցրութեամբ
զերգս հոգեւորս . զի սմա վայել են
սաղմոսք և օրհնութիւնք, ալէլուք
եւ երգք հոգեւորք : Պաշտօնեայք
հանդերձ երգօք սաղմոս ասացէք
եւ զՏէր յերկինս օրհնեցէք :

Եւ դպիրգն եղանակեացէն :

Օրհնեալ է Աստուծած :

Քրիստոս պատարագեալ բաշխի
ի միջի մերում, ալէլուիս :

Զմարմին իւր տայ մեզ կերա-
կուր . և սուրբ զարիւն իւր ցօղէ ի
մեզ . ալէլուիս :

Մատի՛ք առ Տէր, և առէք ըզ-
լոյս. ալէլուիա:

Ճաշակեցէ՛ք և տեսէ՛ք զի քաղցր
է Տէր. ալէլուիա:

Օրհնեցէ՛ք զՏէր յերկինս. ալէ-
լուիա:

Օրհնեցէ՛ք զնա ի բարձունս. ա-
լէլուիա:

Օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն հրեշ-
տակը նորա. ալէլուիա:

Օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն զօրու-
թիւնք նորա. ալէլուիա:

Մինչ նորա երբեն. +ահանայն առցէ
շՄարդինն ի յեռն, և համբուրեցէ ար-

դրաստուտ ասելով: Զո՞ր օրհնութիւն...

Դաշնեալ ասացէ: Խոստովանիմ...
Եւ բեկեալ արկցէ ի բաժակն Արեան. ա-
սելով: Կրումն Հոգւոյն Սրբոյ: Եւ

աղա առեալ զի ճառն ի յեռն. ասացէ
արդաստուտ և քոհունեածը առ հայր և
Ուրդի. ի ծածուկ: Հա՛յր Սուրբ . . .
Խաղաղունիւն ամենեցուն: Գոհանամ
զքէն . . . Յովհաննու Ոսկեբերանին ա-
սացէալ աղօնի. Գոհանամ և մեծա-
ցուցանեմ . . . Եւ աղա ուեառնադրեցէ
զինքն. և ինդրեցէ ի ճշարդին Աստու-
ծոյ պղեսոկ հայուսածս անյին ի-րոյ. և
ժողովրդեան, և աշխարհի. և լուսունիւն
ինդրեցէ զան ի-րոյ լշնամեացն և ա-
րելեացն: Եւ անդին ահի- և ժողովրդեածը
հաշակեցէ ի Մարմայն. և արբցէ ի Բա-
ժակն, ասելով. Հաւատով հաւա-
տամ . . .

Եւ ասրիաստափն հաշորդեցէ և յեռ
հաշորդեցն քոչ առ ժողովրդին և ասէ
Բարձր:

Երկիւղիւ եւ հաւատով յառաջ
մատիք եւ սրբութեամբ հաղորդե-
ցարուք:

Դոկտրն բարձր յայնիւ: Աստուած
մեր և Տէր մեր երեւեցաւ մեզ . օրհ-
նեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Ես ամենայն արժանառորդն հաղորդես-
ցին . և յետ հաշորդեցին , +ահանայն խա-
շականուցէ զժողովուրդն ինժայիւն և ա-
սասցէ:

Կեցո՛ , Տէ՛ր , զժողովուրդս քո .
Եւ օրհնեա՛ զժառանգութիւնս քո .
Հովուեա՛ և բարձրացո՛ զսոսա յայ-
սըմհետէ մինչեւ յաւիտեան:

Ես Դոկտրն երդեսցին :

Լցաք ի բարութեանց քոց , Տէր ,
Ճաշակելով զՄարմին քո և զՍրիւն .
Փա՛ռք ի բարձունս կերակրողիդ
զմեզ : Որ հանապազ կերակրես

զմեզ . առաքեա՛ ի մեզ զհոգեւոր
քո զօրհնութիւն . փա՛ռք ի բար-
ձունս կերակրողիդ զմեզ :

Գոհանայն ասասցէ ի ծածուէ : Գոհա-
նամք զքէն . . . :

Սարհաւագն ի յայն : Եւ եւս խաղա-
ղութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Դոկտրն : Տէ՛ր ողորմեա՛ :

Սարհաւագն : Եւ եւս հաւատով ըն-
կալեալք յաստուածային , սուրբ ,
յերկնային , յանմահ , յանարատ եւ
յանապական խորհրդոյս , զՏեառնէ
գոհացարուք :

Դոկտրն : Գոհանամք զքէն , Տէր ,
որ կերակրեցեր զմեզ յանմահական
սեղանոյ քոյ : Բաշխելով զՄարմին
և զՍրիւնդ ի փրկութիւն աշխար-
հի : Եւ կեանք անձանց մերոց :

Մինչեստա երդէն . +ահանայն ասասցէ

է ծածուկ։ Գոհանամք զքէն Քրիստոս . . . :

Սարկառադն յայնեցէ։ Օրհնեա՛ Տէր։

Քահանայն առցէ Ալեւդրաբանն առընք է յեւս իւր։ Առ Երից Երիւր պաժեալ համբուրեցէ շուրջ սեղանն։ Առ Էջանելով է Ֆշ Ելեղեցոյն ասասցէ շաղցն է յայն։

Որ օրհնես զայնոսիկ՝ որք օրհնեն զքեզ, Տէր, եւ սուրբ առնես զյուսացեալս ի քեզ։

Կեցո՛ զժողովուրդս քո եւ օրհնեա՛ զժառանգութիւնս քո՛ զլրումն Եկեղեղոյ քո պահեա՛։

Սրբեա՛ զսոսա որք ողջունեցին սիրով զվայելէութիւն տան քոյ։ Դու զմեզ փառաւորեա՛ աստուածալին զօրութեամբ քով։ Եւ մի՛ թողուր զյուսացեալս ի քեզ։

Զիսաղաղութիւն պարգեւեա՛ ամենայն աշխարհի, եկեղեցեաց, քահանայից, թագաւորաց քրիստոնէից, և զինուորեալ մանկանց նոցա, և ամենայն ժողովրդեանս։

Զի ամենայն տուրք բարիք, և ամենայն պարգեք կատարեալք, ի վերուստ են իջեալք առ ի քէն։ որ ես Հայր Լուսոյ. եւ քեզ վայել է փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն։

Դպիցն ասասցն Երիցու։
Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ,
յայսմհետէ մինչև յաւիտեան։

Առ ժահանայն դարձնէ առ ժողովուրդն
և ասասցէ է յայն։

Կատարումն օրինաց եւ մարգա-

րէից դու ես, Քրիստոս Աստուած
փրկիչ մեր: Որ լցեր զամենայն
Հայրակամ տնօրէնութիւնս քո: Լի՛ց
և զմեղ Հոգւովդ քով Սրբով:
Սարկաւագն: Օրթի:
Քահանայն: Խաղաղութիւն ※ ա-
մենեցուն:
Դպէրն: Եւ ընդ հոգւոյդ քում:
Սարկաւագն: Երկիւղածութեամբ
լուալուք:
Քահանայն: Սրբոյ Աւետարանիս
Յիսուսի Քրիստոսի, որ ըստ Յովա-
հաննու:
Դպէրն: Փառք քեզ, Տէր Աստ-
ուած մեր:
Սարկաւագն: Պլոսխումէ:
Դպէրն: Ասէ Աստուած:
Քահանայն: Ի Հօրէ լուսոյ:
Ի սկզբանէ էր Բանն. և Բանն էր

առ Աստուած, և Աստուած էր Բանն.
Նա էր ի սկզբանէ առ Աստուած:
Ամենայն ինչ նովաւ եղեւ, և ա-
ռանց նորա եղեւ և ոչինչ որ ինչ
եղեն: Նովաւ կեանք էր, և կեան-
քըն էր լոյս մարդկան, և լոյսն ի
խաւարի անդ լուսաւորէ, և խա-
ւար նմա ոչ եղեւ հասու:
Եղեւ այր մի առաքեալ յԱստու-
ծոյ, անուն նմա Յովհաննէս. սա
եկն ի վկայութիւն զի վկայեսցէ
վասն լուսոյն, զի ամենեքին հա-
ւատացեն նովաւ. ոչ էր նա լոյսն
այլ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն,
էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւոր
առնէ զամենայն մարդ՝ որ գալոց
է յաշխարհ: Յաշխարհի էր, և աշ-
խարհ նովաւ եղեւ, և աշխարհ զնա
ոչ ծանեաւ:

Յիւրան եկն, եւ իւրքն զնա ոչ
ընկալան . իսկ որք ընկալանն զնա՝
ետ նոցա իշխանութիւն որդիս Աս-
տուծոյ լինել, որոց հաւատասցեն
յանուն նորա . ոյք ոչ յարենէ, եւ
ոչ ի կամաց մարմնոյ, եւ ոչ ի կա-
մաց առն, այլ յԱստուծոյ ծնան :

Եւ բանն մարմին եղեւ, և բնա-
կեցաւ ի մեզ . եւ տեսաք զփառս
նորա զփառս իբրև զՄիածնի առ ի
Հօրէ . լի չնորհօք եւ ճշմարտու-
թեամբ :

Սարկառագն : Փառք քեզ Տէր Աս-
տուծ մեր : Սուրբ խաչիւս աղա-
չեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ
զմեզ ի մեղաց և կեցուսցէ չնորհիւ
ողորմութեան իւրոյ . ամենակալ
Տէր Աստուծ մեր, կեցո՛ և ողոր-
մեա՛ :

Քահանայն : Պահպանեա՛ զմեզ,
Քրիստոս Աստուծ մեր, ընդ հո-
վանեաւ սուրբ և պատուական խա-
չիւգ քո ի խաղաղութեան . փրկեա՛
յերեելի և յաներեռյթ թշնամւոյն .
արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փա-
ռաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ Հո-
գւուրդ Սրբոյ . այժմ և միշտ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Դպիքն : Օրհնեցից զՏէր յամե-
նայն ժամ . յամենայն ժամ օրհնու-
թիւն նորա ի բերան իմ :

Քահանայն խաչին+եսցէ զժողովուրդն
և ասասցէ բարձր :

Օրհնեալ Տ եղերուք ի շնորհաց
Սուրբ Հոգւոյն . երթա՛յք խաղա-
ղութեամբ և Տէր եղիցի ընդ ձեզ
ընդ ամենեսեանդ . ամէն :

Պ Ա Շ Օ Ւ

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍԵԱՆ

ՇԱՐԱԿԱՆԻ

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ

ԲԿ. Որ յանէից ստեղծող կոյից,
արարչակից Հօր բանդ Աստուած։
թողութիւն շնորհեա ննջեցելոց քոց
ծառայից, յորժամ գաս գատել զոր
անարատ ձեռօք ստեղծեր։

Որ ի Հօրէ առաքեցար և մար-
մնացար ի սուրբ կուսէն։ թողու-
թիւն շնորհեա ննջեցելոց քոց ծա-
ռայից, յորժամ գաս գատել զոր
անարատ ձեռօք ստեղծեր։

Որ ի խաչին անշնչացար, զմա-
հու լուծեր զիշխանութիւն . թողու-
թիւն շնորհեա ննջեցելոց քոց ծա-
ռայից, յորժամ գաս դատել զոր
անարատ ձեռօք ստեղծեր:

Որ պսակիչդ ես քոց սրբոց, և
անվախճան բարեաց բաշխող . թո-
ղութիւն շնորհեա ննջեցելոց քոց
ծառայից . յորժամ գաս դատել զոր
անարատ ձեռօք ստեղծեր:

Ա.Ջ. Գ.Չ.

Գ.Չ. Յահաւոր քո գալստեանն յոր-
ժամ գաս տէր ի յերկնից աստուա-
ծային քո զօրութեամբ . եւ նշան
սուրբ խաչին պայծառանայ ի մէջ
երկրի: Նորոգին տարերք երկրի
ի ձայնէ հնչման փողոյն որ գոչէ

զկենդանութիւն, ասէ արիք եկն
տէր կենդանեաց եւ մեռելոց: Շը-
նորհեա մեզ տէր ողորմութիւն ի
ծագել սրբոյ խաչին որով եղեւ մեզ
փրկութիւն . զի նովաւ ելցուք
ընդ առաջ աստուածորդւոյդ որ ի
յերկնից :

Ա.Ծ. Սուրբ զաստուածածինն օրհ-
նութեամբ մեծացուցանեմք: Աւե-
տաւոր հրեշտակն աւետարանէր ըզ-
ծնեալ փրկիչն ի սրբոյ կուսէն: Ասէ՝
ուրախ լեր բերկրեալդ, քանզի տէր
տերանց է ընդ քեզ:

Խ.Չ. Փայտ կենաց որ փոխանակ
մահացու պտղոյն զքրիստոս պըտ-
ղաբերեցեր. պարսպեալ պահեա
զուխտո հաւատացելոց: Քեւ բա-

ցաւ մեզ ճանապարհ ծառոյն կենաց
ի սրովքէափակ պահպանութենէն .
պարսպեալ պահեա զուխտս հաւ-
տատացելոց :

Փառք հօր և որդւոյ և հոդւոյն որդւոյ :

Քեւ ազատեցաւ նախահայրն ի
ճաշակմանէ պտղոյն . եւ քեզ եր-
կրպագեն ամենայն հաւտատացեալք
պարսպեալ պահեա զուխտս հաւա-
տացելոց :

Այժմ և մշտ և յա-էդեանս յա-էդենէց
ամէն :

Հոգիդ ճշմարիտ միսիթարիչ որ-
դաւորաց . աղաչանօք սուրբ աս-
տուածածնին և ամենայն քոց որը-
բոց . յիշեա զհոգիս ննջեցելոց մե-
րոց , և հանգո ընդ սուրբս քո :

Ա. Գ. Պ.

ԳԿ. Փառք քեզ Աստուած փառա-
ւորեալ յաւիտեան . որ կենարարդ
ես մարմնոց և գոյացուցիչ հոգւոց
մեր ննջեցելոցն : Որ բարձրացար ի
խաչին վասն Աղամայ նորոգման .
և իջանելով քո ի գժոխս աւար ա-
ռեր զգերեալսն : Զգինս արեան քո
յիշեա կենագործող աշխարհի . եւ
հանգստեան արժանաւորեա' յերու-
սաղէմն վերին :

ԱՅ. Մայր եւ կոյս աղախին
Քրիստոսի որ բարեխօսդ ես միշտ
աշխարհի . քեզ երանեն ամենայն
աղինք : Մաքուր աղաւնի և հալսն
երկնից Մարիամ , տաճար և աթոռ
Աստուծոյ բանին . քեզ երանեն ա-
մենայն աղինք : Քե հաճեցան իւ-

մանալիքն ընդ հողեղէնքս, և քե
մերձեցաք ի փայտն կենաց. քեզ
երանեն ամենայն ազինք:

ԽԶ. Յաղթող եւ զնոր օրհնու-
թիւն միշտ ի բարձունս երգեսցուք
թագաւորին Քրիստոսի հաւատա-
ցեալ ժողովուրդք: Որ եկն ի լու-
սաւորել զընտրեալ սուրբ զեկեղե-
ցի. և պսակեաց սուրբ խաչիւն նմա
զփառս երգեսցուք:

Փառ+ հօր և որդւոյ և հոդոն որբոյ:

Այսօր և մեք տօնեսցուք զնա-
ւակատիս սուրբ խաչին և փրկողին
մատուցուք փառք եւ պատիւ յա-
ւիտեանս:

Այժմ և մշտ և յաւեկուանս յաւեկենից
ամեն:

Ինդ քերովքէիցն փառաբանու-
թեանց բարեբանեցէք զՀոգին ճըշ-
մարիստ. զի հանդուսցէ զննջեցեալ
ծառայս իւր յաւիտենից ի միւսան-
գամ փառաց իւրոյ գալստեանն:

ԹԶ. ԳԶ.

ԴԶ. Որ հայրական իշխանու-
թեամբ եւ փառօք գալոց ես տէր,
նստելոց ես գատաւոր հանդերձ քո
առաքելովք, եւ առնես զհատու-
ցումն քո արարածոց: Որ լուսա-
փայլ ճառագայթիւք նշանաւ սրբոյ
խաչին յահաւոր բեմին բազմիս,
և ընտրես զօդիս յայծեաց և առնես
զհատուցումն քո արարածոց: Արդ
աղաչեմք զքեզ, Քրիստոս Որդի Աս-
տուծոյ, հանգո զմեր ննջեցեալսն
ի վերինդ երուսաղէմ. զի մի դարձ-

ցի տնանկ ամաչեցեալ ի յաւուրն
ահեղ ատենին:

ԱՅ. Զքեղ օրհնութեամբ մեծաւ
ցուցանեմք: Որ զբանն Աստուած
յարգանդի կրեցեր, սրբուհի անա-
րատ, և անձառապէս ծնար զվերա-
ձգողն երկնից. զքեղ օրհնութեամբ
մեծացուցանեմք: Որ էլից լուսոյն
արժանի եղեր բառնալոյ ի քո գիրկո
և արեգականն արդարութեան եղեր
արեւելք. զքեղ օրհնութեամբ մե-
ցուցանեմք:

ԽԶ. Զօրութիւն սուրբ խաչի քո
Քրիստոս որ կանգնեցեր ի փրկու-
թիւն աշխարհի. սա պահեսցէ զմեղ
յամենայն փորձութենէ: Քանզի ի
սմա բարձրացար Աստուած, եւ ի
սմա հեղեր զպատուական սուրբ

զարիւնդ. սա պահեսցէ զմեղ յա-
մենայն փորձութենէ:

Փառաւ հօր Լ որդուոյ Լ հոդուոյ որդոյ:

Եւ զքո միւսանգամ զգալուսոտդ
նշանաւ խաչի քո ցուցեր աշխարհի.
սա պահեսցէ զմեղ յամենայն փոր-
ձութենէ:

Այժմ Լ Գլու Լ յաւեկուան յաւեկենից
ամէն:

Հոգիդ ճշմարիտ փառակից Հօր և
Որդուոյ. աղաչանօք Աստուածա-
ծնին հանգո զննչեցեալսն մեր ի
սուրբ անունդ քո:

ԲԱ. ՊԱ.

ԴԿ. Որ ի հօրէ առաքեցար, մար-
դասէր կարող փրկիչ, և՝ զմեղու-

յեալ զմարդն բժշկեցեր . ողորմեա
տէր հրաժարելոյս զոր հրաւիրեալ
առ քեզ կոչեցեր : Որ ի խաչին բե-
ւեռեցար , մարդասէր կարող փրկիչ .
և զցօղ անապական արեանդ ցողե-
ցեր ալիեզերաց . ողորմեա տէր հրա-
ժարելոյս զոր հրաւիրեալ առ քեզ
կոչեցեր : Որ զգժոխս աւերեցեր և
զգերեալսն փրկեցեր . եւ զարդել-
եալսն վերածեր ի յոյս կենացն յա-
ւիտենից . ողորմեա տէր հրաժա-
րելոյս զոր հրաւիրեալ առ քեզ
կոչեցեր :

ԱԾ . ի քեզ եմք ապաւինեալ ,
Քրիստոսի մայր Աստուծոյ մերոյ :
Որ քան զերկինս բարձրագոյն Մա-
րիամ , պարծանք եկեղեցոյ . Քրիս-
տոսի մայր Աստուծոյ մերոյ : Որ

քան զարեգակն պայծառագոյն Մա-
րիամ , մի դադարիր բարեխօսել
վասն մեր , Քրիստոսի մայր Աստու-
ծոյ մերոյ :

ԽԶ . Խաչի քո Քրիստոս երկըր-
պագեն արարածք ամենայն որ ի
փրկութիւն մեզ կանգնեցաւ , սա
եղիցի մեզ պահապան յաղթող ,
ապրեցուցանել զմեզ ի պատրա-
նաց թշնամւոյն : Ի սմա բարձրացար
բարձող անիծից որ փառաւորեալդ
ես ընդ հօր ժողովել զհեռացեալսն
կենսաբեր փայտիւն . ապրեցուցա-
նել զմեզ ի պատրանաց թշնամւոյն :

Փառաւ հօր և որդուոյ և հոգուոյն որբոյ :

Սովաւ լուսաւորեցան արարածք
ամենայն . սմա սպասէին արգել-

եալքն ի մեղսասէր բանտին . որ
ազատեաց զմեզ ի պատրանաց թըշ-
նամւոյն :

Այժմ և մշտ և յա-էրեանս յա-էրենից
ամէն :

Ընդ սուրբս քո դասեա եւ ընդ
արդարսն պսակեա ի տեղի անկե-
լոց հրեշտակաց զննջեցեալսն մեր
կարգաւորեա . որ ողորմածդ ես
յամենալի :

ՊԶ.

Գթա Տէր ի հոգիս մեր ննջեցե-
լոցն և լիչեա ողորմութեամբ . քան
զի զինք սուրբ արեան քո են, ի յոր-
ժամ հրաշալի ձայնիւ փողոյն յառ-
նեն մեռեալքն և կան առաջի ահա-
ւոր քո բեմին :

Զընկղմեալքս յահազին մեղաց
ծովուս ապրեցո ի գեհենոյն զդա-
ւանողս սուրբ երրորդութեանդ, ի
յորժամ հրաշալի ձայնիւ փողոյն
յառնեն մեռեալքն և կան առաջի
ահաւոր քո բեմին :

Զլուսաւորեալքըս ծընընդեամբ
սուրբ աւազանին մի բարկութեամբ
խրատեր, և մի սրտմտութեամբդ
քո յանդիմաներ . ի յորժամ հըրա-
շալի ձայնիւ փողոյն յառնեն մեռ-
եալքն և կան առաջի ահաւոր քո
բեմին :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ք

Ա. Պ.

Հաճեցար, տէ՛ր, ընդ երկիր
քո, եւ դարձուցեր զգերութիւն
Յակոբայ:

Թողեր զանիրաւութիւն ժողու-
վըրգեան քո, և ծածկեցեր զամե-
նայն մեղս նոցա:

Ա. Պ.

Տէր, լուր աղօթից իմոց, աղա-
ղակ իմ առ քեզ եկեսցէ, եւ մի՛
դարձուցաներ զերեսս քո լինէն:

Յաւուր նեղութեան իմոյ խո-
նարհցօ՛ առ իս զունկն քո, յո-
րում աւուր կարդամ առ քեզ՝
վաղվաղակի լո՛ւր ինձ:

Բ. Պ.

Մերձեսցին խնդրուածք իմ ա-
ռաջի քո, Տէր, ըստ բանի քում
իմաստուն արա զիս:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո,
Տէր, և բանիւ քո փրկեա' զիս:

Ա. Պ.

Ի խորոց կարդացի առ քեզ,
Տէր Տէր, լուր ձայնի իմում:

Եղիցին ականջք քո ի լսել
զձայն աղօթից իմոց:

Ե Ր Պ Պ Ք

Ի վերինն Երուսաղէմ,
Ի բնակարանս հրեշտակաց,
Ուր Ենովք և Եղիաս

Կան ծերացեալ աղաւնակերպ,
Ի գրախտին եղեմական
Պայծառացեալ արժանապէս .
Ողորմած Տէր ողորմեա'
Հոգւոցըն մեր ննջեցելոց :

Թագաւոր վիառաց Քրիստոս ,
Որ ժամանեալ գաս ի յերկնից ,
Ի վերայ թեոց հողմոց՝
Քո հայրենի կերպարանօք .
Եւ առնես հրափորձութեամբ
Զքննութիւն որդւոց մարդկան .
Ողորմած Տէր ողորմեա'
Հոգւոցըն մեր ննջեցելոց :

Ահեղ խորհուրդ քահանային՝
Բազկատարած կայ ի բեմին .
Սռաջի սուրբ սեղանոյն
Հուր շիջանի խաւար մերժի .

Ծրտմեալ հոգիքն ուրախանան
Զի թողութիւն մեղաց լինի .
Ողորմած Տէր ողորմեա'
Հոգւոցըն մեր ննջեցելոց :
Ուրախացան աղգըք մարդկան ,
Յորժամ լըւան զքո յարութիւնդ .
Նորափետուր զարդարեցան
Ի յարութեան սուրբ Միաձնիդ .
Ողորմած Տէր ողորմեա'
Հոգւոցըն մեր ննջեցելոց :

Մազ Շան +

Հոգւոցն հանգուցելոց , Քրիս-
տոս Աստուած , արա' հանգիստ եւ
ողորմութիւն , և մեզ մեղաւորացս
շնորհեա զթողութիւն յանցանաց :

Քաբո՞ւ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր
աղաչեսցուք :

Վասն հանգուցեալ հոգւոցն ա-
ղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս՝
զի զնոսա ընդ արդարսն գասեսցէ .
և զմեզ կեցուցցէ շնորհիւ ողոր-
մութեան իւրոյ : Ամենակալ Տէր
Աստուած մեր, կեցո և ողորմեա :
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա,
Տէր ողորմեա :

Առէն +

Քրիստոս Որդի Աստուծոյ, ան-
ոխակալ եւ բարեգութ, դժա՛ քո
արարչական սիրովդ ի հոգիս հան-
գուցեալ ծառայից քոց : Յիշեա յա-
ւուր մեծի գալստեան արքայու-
թեան քո : Արա արժանի ողորմու-
թեան քաւութեան եւ թողութեան
մեղաց : Դասաւորեալ պայծառացո
ընդ սուրբս քո յաջակողման դա-

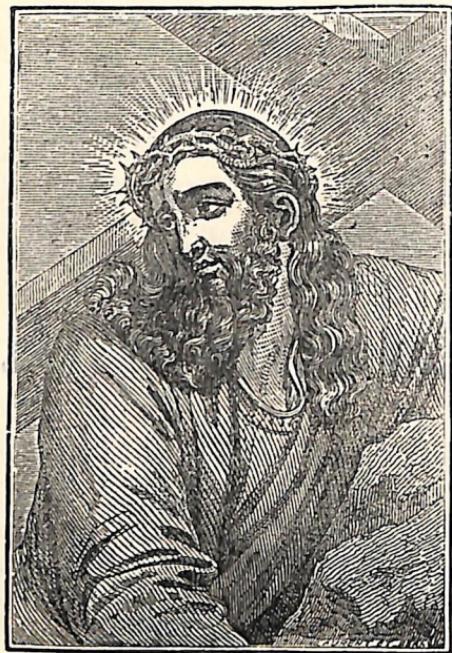
սուն : Զի գու ես տէր և արարիչ ա-
մենեցուն, գատաւոր կենդանեաց և
մեռելոց : Եւ քեզ վայել է փառքիշ-
խանութիւն և պատիւ . այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս . ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ
եղիցի անուն քո : Եկեսցէ արքա-
յութիւն քո : Եղիցին կամք քո որ-
պէս յերկինս և յերկրի : Զհաց մեր
հանապազորդ տո՛ւր մեզ այօր : Եւ
թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և
մեք թողումք մերոց պարտապա-
նաց : Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փոր-
ձութիւն . այլ փրկեա՛ զմեզ ի չարէ :
Զի քո է արքայութիւն և զօրութիւն
և փառք յաւիտեանս . ամէն :

ԿԱՐԳ ԱՎՈԲԻՑ

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՃԱՄՈՒՆ

ԿՈ. ԹԳ. Ա.Դ.ՕԹ.Ի Ց

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄՊՈՒՆ

Օհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ Եղիշի
անուն նո: Եկեցէ արքայութիւն նո, Եղիշին
կամք նո ոռպէս յերկինս եւ յերկրի: Չնաց
մեր հանապազորդ սուր մեզ այսօր: Եւ բո՞դ
մեզ զպարժիս մեր, ոռպէս եւ մեք բողոքմէ
մեռց պարտապանաց: Եւ մի՛ տանիք զմեզ
ի փորձութիւն. այլ փրկեա՛ զմեզ ի չարէ:
Զի նո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք
յութեանս. ամէն:

ԱՌԱՔԵԱՇ, տէր, զլոյս քո եւ
զճմարտութիւն քո, զի առաջնոր-
դեսցեն ինձ, և հանցեն զիս իւեառն

սուրբ և ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ
առ Աստուած, որ ուրախ առնէ ըզ-
մանկութիւն իմ:

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ,
Աստուած Աստուած իմ:

Արգ՝ լնդէ[՞]ր տրաում ես, անձն իմ,
կամ լնդէ[՞]ր խոռվես զիս. յուսա'
առ Աստուած, խոստովանեա' նմա
փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ.
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
տենից, ամէն:

Եւ Լո իւաղաւուեան շրեր աղաւեցու+
ընկալ իւյո և ուզրուա:

Օրհնութիւն և քառի հօր և որդւոյ և հո-
գւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից, ամէն:

Եկեւօթէ ի վերայ իմ ողորմու-
թիւն քո, տէր, և փրկութիւն քո
ըստ բանի քում:

Տացպատասխանի ու քնախատեն զիս
բանիւք. զի ես իրանս քո յուսացայ:
Մի՛ ի բացեայ առներ ի բերանոյ
իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչեւ
յոյժ, զի լիրաւունս քո յուսացայ:
Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ,
յաւիտեան՝ եւ յաւիտեանս յաւի-
տենից:

Գնայի ես յանդորրու. զի զպատուի-
րանս քո խնդրեցի:

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի
թագաւորաց, և ո՛չ ամաչէի:

Խորհելի ... ի պատուիրանս քո զոր
սիրեցի:
Համբարձի զձեռս իմ ի պատուի-
րանս քո՝ զոր սիրեցի, և խորհելի
յարդարութեան քում:
Յիշեա' զբան ծառայի քո յոր և յու-
սացուցեր զիս:
Սա մխիթարեսցէ զիս ի խոնարհու-
թեան իմում. զի բան քո կեցոյց
զիս:
Ամբարտաւանք անլիրաւեցան յիս
յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ խո-
տորեցայ:
Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից,
տէր, և մխիթարեցայ:
Տրտմութիւն կալաւ զիս ի մեղա-
ւորաց, և ոյք թողին զօրէնս քո:
Գովելի են ինձ իրաւունք քո ի
տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ:

Յիշեցի ի զիշերի զանուն քո, տէր,
և պահեցի զօրէնս քո:
Սա եղեւ ինձ ճանապարհ ի կեանս,
զի զարդարութիւնս քո ինդրեցի:
Զանօրէնս ատեցի և զօրէնս քո սի-
րեցի:
Օգնական և փրկիչ իմ ես գու, և ես
ի բանս քո յուսացայ:
Ի բաց եղերուք յինէն չարք. եւ
քննեցից զպատուիրանս Աստուծոյ
իմոյ:
Օգնեա' ինձ ըստ բանի քում, եւ
կեցո՛ զիս. եւ մ' յամօթ առներ
զիս ի յուսոյ իմմէ:
Օգնեա' ինձ, եւ ապրեցո՛ զիս. եւ
խորհեցայց յիրաւունս քո յամե-
նայն ժամ:
Անարդեցեր զամենեսեան՝ որք ա-
պստամբք եղեն յարդարութեանց

քոց · զի անիրաւութեամբ էին խոր-
հուրդք նոցա :
Յանցաւորս համարեցայ զամենայն
մեղաւորս երկրի . վասն այսորիկ սի-
րեցի զպատուիրանս քո :
Բևեռեա' ընդ երկիւղ քո զմարմին
իմ, զի ի գատաստանաց քոց երկ-
եալց յոյժ :
Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի
քո, տէր, ըստ բանի քում իմաս-
տուն արա' զիս :
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, տէր,
և բանիւ քո փրկեա' զիս :
Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնու-
թիւնս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ
զարդարութիւնս քո :
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի
ամենայն պատուիրանք քո արդա-
րութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս,
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :
Յանկացայ փրկութեան քում, տէր,
և օրէնք քո խօսք իմ էին :
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ .
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ :
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կո-
րուսեալ . խնդրեա' զծառայս քո, զի
զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ :
Մի՛ եկեսցեն ի վերայ մեր ոտք ամ-
բարտաւանից, և ձեռք մեղաւորաց
մի՛ զողացուսցեն զմեզ :
Սնդ անկցին ամենեքեան ոյք գոր-
ծեն զանօրէնութիւն, մերժեսցին և
այլ մի՛ կարասցեն հաստատիլ :
Ես ի տէր յուսացայ, ցնծացայց
եւ ուրախ եղէց յԱստուած փըր-
կիչ իմ :
Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն և կա-

ցոյց զոտս իմ ի հաստատութեան .
Ի վերայ պարանոցի թշնամւոյն կա-
ցոյց զիս , եւ հանգոյց զիս երադ
երադ :

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բար-
ձրելոյն , ընդ հովանեաւ Աստուծոյ
յերկինս հանգիցէ :

Ասացէ տեառն՝ ընդունող իմ ես .
ապաւէն իմ Աստուած , և ես յու-
սամ ինա :

Նա փրկեսցէ զիս յորոգալթէ որսո-
ղին , և ի բանից խռովութենէ :

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ .
ի հովանի թեւոց նորա յուսացիս :
Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքե ճըշ-
մարտութիւն նորա :

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ զիշերի ,
և ոչ ի նետէ՝ որ թոչի ի տուէ :

Յիրէ որ շրջի ի խաւարի , ի դայ-

թակղութենէ գիւին ի հասարակ ա-
ռուր :

Անկցին ի կողմանէ քումմէ հազարք
եւ բիւրք ընդ աջմէ քումմէ , որ
առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին :
Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս
դու , եւ զհատուցումն մեղաւորաց
տեսցես . զի դու , տէր , յոյս իմ ես :
Զբարձրեալն արարեր քեզ ապա-
ւէն . զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք ,
և տանջանք մի՛ մերձեսցին ի յար-
կըս քո :

Հըեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է
վասն քո , ի պահել զքեզ յամե-
նայն ճանապարհս քո :

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին ըզ-
քեզ , զի մի՛ երբեք հարցես զքարի
զոտն քո :

Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես

դու . և առ ստն կոխեսցես զառվածն
և զվիշապն :

Քանզի յլս յուսացաւ , և փըրկեցից
զնա . հովանի եղեց նմա , զի ծան-
եաւ զանուն իմ :

Կարդասցէ առ իս՝ և ես լուսայց նմա .
և առ նմա եղեց ի նեղութեան :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա .
երկայն աւուրբք լցուցից , և ցու-
ցից նմա զփրկութիւն իմ :

Առ քեզ , տէր , հանքարձի զաչս իմ ,
որ բնակեալդ ես ի յերկինս :

Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն տեառն
իւրոյ . եւ որպէս աչք աղախնոյ ի
ձեռն տիկնոջ իւրոյ :

Սյնպէս են աչք մեր առ քեզ , տէր
Աստուած մեր . մինչև ողորմեսցիս
ի վերայ մեր :

Ողորմեա' մեզ , տէր , ողորմեա' մեզ .

զի բազում լցաք արհամարհանօք :

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նա-
խատանօք , որք նախատէին զմեզ .
և արհամարհանօք ամբարտաւանից :

Աստուած , յանուան քում կեց՛ զիս ,
և ի զօրութեան քում իրաւ արա'

ինձ :

Աստուած լուր աղօթից իմոյ . ունկն
զիր բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան ի վերայ իմ . եւ
հզօրք ինզբեցին զանձն իմ , եւ ոչ
համարեցան զքեզ Աստուած առաջի
իւրեանց :

Ահա Աստուած օգնական իմ , և տէր
ընդունող հոգւոյ իմոյ :

Ի գարձուցանել զչարն ի թշնամիս
իմ , ճշմարտութեամբ քով սատա-
կեա' զնոսա :

Ես կամօվք իմովք պատարագս մա-

տուցից քեզ . եւ խոստովան եղէց
անուան քում , տէր , զի բարի է :
Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկե-
ցեր զիս , և ի թշնամիս իմ ետես
ակն իմ :

Օրհնեալ ես դու , տէր Աստուած
հարցն մերոց . գովեալ և առաւել
բարձրացեալ յաւիտեան :
Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց
քոց . գովեալ և առաւել բարձրա-
ցեալ յաւիտեան :

Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց սըր-
բութեան քոյ . գովեալ և առաւել
բարձրացեալ յաւիտեան :

Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ ար-
քայութեան քոյ . գովեալ և առա-
ւել բարձրացեալ յաւիտեան :

Օրհնեալ ես որ նստիս ի քրովքէս և
հայիս յանդունդս , գովեալ և ա-

ռաւել բարձրացեալ յաւիտեան :
Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատու-
թեան երկնից . գովեալ և առաւել
բարձրացեալ յաւիտեան :

Օրհնեցէք զնա ի զօրութեան նորա .
օրհնեցէք զնա ի բազում մեծու-
թեան նորա :

Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնութեան .
օրհնեցէք զնա սալմոսիւք և օրհ-
նութեամբ :

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ , գո-
վեցէք զնա ուրախութեամբ :

Օրհնեցէք զնա ի բանս քաղցր , գո-
վեցէք զնա ի բարբառ լսելի :

Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհութեան .
ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր :

Արդ արձակեա՛ զծառայս քո, տէր,
ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն,
զի տեսին աչք իմ զիրկութիւն
քո՝ զոր պատրաստեցեր առաջի ա-
մենայն ժողովրդոց :

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, եւ
փառք ժողովրդեան քում իսրայելի:
Զգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս
աջ քո, և տէր հատուսցէ ընդ իմ:
Տէր, ողորմութիւն քո յաւիտեան.
զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առ-
ներ :

Տէր, հա՛ն իբանտէ զանձն իմ. գո-
հանամ զանուանէ քումմէ :

Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ
հատուսցես :

Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր, և յըն-
ձասցէ հոգի իմ Սստուծով փըրկ-
չակ իմով :

Այց արար ի վերայ խոնարհութեան
աղախնոյ իւրոյ. այսուհետեւ երա-
նիցեն ինձ ամենայն ազգք:
Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն, և
սուրբ է անուն նորա :

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս
երկիւղածաց իւրոց. արար զօրու-
թիւն բաղկաւ իւրով :

Յրուեաց զամբարտաւանս ի մտաց
սրտից, և քակեաց զհզօրս յաթոռոց:
Զխոնարհս բարձրացոյց՝ զկարօտս
ելից բարութեամբ, և զմեծատունս
արձակեաց ունայնս :

Պաշտպանեաց իսրայելի ծառայի
իւրում, յիշելով զողորմութիւն իւր:

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր՝
ընդ Աբրահամու եւ զաւակի նորա
յաւիտեան :

Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ, կեցո՛

գորդի աղախնոյ քոյ, և արա՛ առիս
նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն,
զի դու, տէր, օգնեցեր ինձ և մխիւ-
թարեցեր զիս:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ.
Այժմ և միշտ և յաւխտեանս յաւի-
տենից, ամէն:

Մաղթան:

Անձն իմ ի ձեռս քո է յամենայն
ժամ, և իսուրբ խաչ քո յուսացեալ
եմ, թագաւո՞ր երկնաւոր. զբազ-
մութիւն սրբոց քոց բարեխօս ու-
նիմ առ քեզ: Որ երկայնամիտդ ես
առ ամենեսեան, մի՛ անտես առ-
ներ զապաւինեալս ի քեզ. այլ պա-
հեա՛ պատուական և սուրբ խաչիւ
քով ի խաղաղութեան:

Քարոզ:

Աղաչեսցուք զամենակալն Աս-
տուած, եւ խնդրեսցուք ի նմանէ
զի առաքեսցէ զհրեշտակ խաղա-
զութեան, որ եկեալ պահեսցէ ըզ-
մեզ յերկիւղական գիշերիս, ի զի-
ւական խովզութենէ ամբողջ պահե-
լով զհոգի և զմարմին մեր՝ մինչեւ
ի կատարումն ժամանակի ամաց մե-
րոց: Ամենակալ տէր Աստուած մեր,
կեցո՛ և ողորմեա՛:

Զհանդիստ գիշերիս խաղաղու-
թեամբ անցուցանել՝ հաւատով ի
տեառնէ խնդրեսցուք:

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահա-
պան անձանց մերոց ի տեառնէ խըն-
դրեսցուք:

Զքաւութիւն եւ զթողութիւն յան-

ցանաց մերոց ի տեառնէ խնդրես-
ցուք:

Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօ-
րութիւնն յօգնութիւն անձանց մե-
րոց ի տեառնէ խնդրեսցուք:
Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ
սուրբ հաւատոյս մերոյ՝ զտէր աղա-
չեսցուք:

Զանձինս մեր և զմիմեանս տեառն
Աստուծոյ ամենակալին յանձն ա-
րասցուք:

Ողորմեա՛ց մեզ տէր Աստուած մեր,
ըստ մեծի ողորմութեան քում. ա-
սասցուք ամենեքեան միաբանու-
թեամբ:

Աղջուն:

Տէր Աստուած մեր, գու պահեա՛
զմեզ խաղաղութեամբ ի գիշերիս

յայսմիկ եւ յամենայն ժամանակի:
Ընդ սուրբ երկիւղ քո բեւեռեալ
պահեա՛ զմիտս և զխորհուրդս մեր:
Որպէս զի յամենայն ժամ քեւ պահ-
պանեալ լիցուք յորոգայթից թշնա-
մոյն: Եւ քեզ հանցուք զօրհնու-
թիւն և զփառս հօր և որդւոյ և հո-
գույդ որբոյ. այժմ և միշտ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խողաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեացու:

Հրեշտակի խաղաղութեան յանձն
արա՛ զանձինս մեր, տէր զօրու-
թեանց. որ եկեալ պահեսցէ զմեզ
անխոռվս ի տուէ և ի գիշերի՝ յար-
թնութեան և ի հանգստեան մերում,
զի գու ես արարիչ լուսոյ, և հաս-
տիչ զիշերի: Եւ այժմ աղաչեմք

զքեզ, տէր Աստուած մեր, զհանագիստ զիշերիս շնորհեա' խաղաղութեամբ անցուցանել, եւ հասանելի պաշտօն առաւօտու յերկրպագութիւն եւ ի փառաբանութիւն ամենասուրբ Երրորդութեանդ, այժմ և միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից .
ամէն:

Առջնա Դ.

Խաղաղութեամբ յայս եւ ի սոյն ննջեսցուք և զարթիցուք . զի դու, տէր, միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ:
Ի կարդալ խմում լուար ինձ, Աստուած, ըստ արդարութեան, ի նեղութենէ ինձ անդորր արարեր. ուղորմեա' ինձ և լո՛ւր աղօթից իմոց:
Որդիք մարդկան մինչեւ յե՞րբ էք

խստասիրտք, ընդէ՞ր սիրէք զնանըութիւն. և խնդրէք զստութիւն: Ծաներո՛ւք զի սքանչելիս արար տէր սրբոյ իւրում. եւ տէր լուիցէ ինձ ի կարդալ խմում առ նա: Բարկանայք և մի՛ մեղանչէք. զորինչ ասէք ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս ձեր զղջացարուք:

Մատուցէք պատարագս արդարութեան. և յուսացարո՛ւք ի տէր: Բազումք ասէին թէ ո՛ ցուցցէ մեզ զբարութիւն տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Ի պտղոյ ցորենոյ գինուոյ եւ ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Խաղաղութեամբ յայս և ի սոյն նընջեսցուք և զարթիցուք . զի դու,

տէր, միայն առանձին յուսով քով
բնակեցուցեր զմեզ:

Ալելուիա Օրբի:

Խաղաղութիւն աշխացուն:

Եւ ընդ հոգովոյ հում:

Երկիւղածութեամբ լուարուի:

Սրբոյ աւետարանին Յէսուսի Քրիստոսի
սր ըստ Յովաննոս:

Փառք ենց, Տէր Աստուած մեր:

Պոօյլումէ:

Ասէ Աստուած:

Տէրն Զէր Յէսուս Քրիստոս ասէ:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ
հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մե-
ռանիցի, ինքն միայն կայ. ապա
եթէ մեռանիցի՝ բազում արդիւնս
առնէ:

Որ սիրէ զանձն իւր՝ արձակէ զնա.
և որ ատեայ զանձն իւր յաշխարհիս
յայսմիկ, ի կեանսն յաւիտենականս
պահեսցէ զնա:

Եթէ ոք զիս պաշտիցէ, զկնի իմ
եկեսցէ. և ուր եսն եմ անդ և պաշ-
տօնեայն իմ եղիցի. եթէ ոք զիս
պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա հայրն
իմ:

Քարոզ:

Փառք ենց Տէր Աստուած մեր:

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք ըզ-
տէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ
ի մեղաց, եւ կեցուսցէ շնորհիւ
ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ
տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողոր-
մեա՛:

Ա. Ա. Յ. :

Պահպանեա' զմեզ, Քրիստոս Աստուած մեր, ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիւդ քով ի խաղաղութեան. Քրիեա' յերեսելի եւ յաներեսոյթ թշնամոյն: Արժանաւորեա' գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ որբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

—

Օհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստո. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

Անկանիմ առաջի քո, սուրբ Աստուածածին, և աղաչեմ զանարատ զկոյսդ. բարեխօսեա' վասն անձանց մերոց, և աղաչեա' զմիածին որ-

դիգ, Քրիել զմեզ ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց:

Մաղրան գուաւոր՝ որհաւրաց զիւերայնոյ, ասացեալ սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ:

ԲՈՒ ԺԲ.

Ի խորց սրբից խօսի ընդ Ասունծոյ:

Ընկալ քաղցրութեամբ, տէր Աստուած հզօր, զգառնացողիս զաղաչանս. մատիր գթութեամբ առ պատկառեալս գիմօք. փարատեա', ամենապարզեւ, զամօթական տիսրութիւնս. բա'րձ լինէն, ողորմած, զամբերելի ծանրութիւնս. անձրպետեա', հնարաւոր, զմահացուկրթութիւնս. աւարեա', միշտ յաղթող, զխաբողին հաճութիւնս. բա-

ցատրեա՛, վերնային, զմոլելոյն մառախուղ . կնքեա՛, կեցուցիչ, զկորուսչին ընթացմունս . ցրուեա՛, ծածկատես, զմբըռնողին չար զտմունս . խորտակեա՛, անքնին, ըզմարտողին դիմեցմունս : Տեառնագրեա՛ քո անուամբդ զլուսանցոյց երդ յարկիս . պարփակեա՛ քո ձեռամբդ զառաստաղ տաճարիս, զծագրեա՛ քո արեամբդ զմուտ սեմոց սենեկիս . կերպացո զքո նշանդ ի հետո ելից մաղթողիս . ամրացո՛ քո աջովզ զհանգստեանս խշտի . մաքրեցես ի հաղթից զծածկարան անկողնոյս . պահեցես քո կամօքդ զտառապեալ անձն ոդւոյս . անխարդախ արասցես զքո չնորհեալ շունչ մարմնոյս . կացուցես շրջափակ զպար զօրուդ երկնայնոյ . կար-

գեսցես ի դիմի ընդդէմ զիւացն դասու : Տո՛ւր հանգիստ բերկրութեան մահահանգոյնս նիրհման ի խորութեան զիշերիս, բարեխօսութեամբ հայցուածոց սրբուհւոյ Աստուածածնիդ և ամենայն ընտրելոց : Ամփոփեալ պարուբեա՛ զպատուհան տեսութեանց՝ զգայարանացս խմառտից՝ անզարհուրելի զետեղմամբ . ի ծփական խոռվութեանց, կենցաղական զբազմանց . անրջական երազոց . խուականաց ցնորից . միշտակաւ քո յուսոյդ՝ անվնասելի պաշտպանեալ : Եւ սթափեալ վերստին ի ննջմանէ ծանրութեան՝ ամենազգաստ արթնութեամբ, հոգենորոգ զուարթութեամբ ի քեզ արձանացեալ, զայս ձայն մաղթանաց՝ բուրմամբ հաւատոց՝ քեզ ամէնօրհնեալ

թագաւոր փառաց անճառից, փառաբանողաց երինագումար խմբից
երգակցեալ յերկինս առաքել։ Զիդու
փու փառաւորեալ ես յամենայն ա-
րարածոց յաւիտեանս յաւիտենից.

ամէն։

Ազօք նորին սրբոյն Գրիգորի Նարեկացոյ։

Բան ԽՍ.

Ի խորոց սրտից խօսի ընդ Աստուծոյ։

Որդի Աստուծոյ կենդանւոյ օրհ-
նեալ յամենայնի, հօրդ ահաւորի
անքնին ծնունդ. որ տկարանայ առ
ի քէն և ո՛չ ինչ, որ ի ծագել ան-
ստուեր նշուլից ողորմութեան քո
փառաց՝ հալին մեղք, հալածին
դեւք, չնջին յանցանք, խղին կա-

պանք, խորտակին չղթայք, կեն-
դանածնին մահացեալք, բժշկին
հարուածք, ողջանան վէլք, բառ-
նին ապականութիւնք, տեղի տան
տիսրութիւնք. նահանջին հեծու-
թիւնք. փախնու խաւարն, մեկնի
մէգն մերժի մառախուղն, փարատի
մոալն, սպառի աղջամուղջն, վե-
րանայ մութն, գնայ գիշերն, տա-
րագրի տագնասն, չքանան չարի-
քըն. հալածին յուսահատութիւնքն
և թագաւորէ ձեռն քո ամենակար
քաւիչդ ամենայնի։

Որ ոչ եկիր կորուսանել զմարդկան
ոգիս՝ այլ կեցուցանել. թո՛ղ ինձ
զանթիւ չարիսն իմ բազում ողոր-
մութեամբդ. զի դու միայն ես
յերկնի անճառ, և յերկը անզնին.

ի տարր գոյի, և յեզրս ծագաց աշ-

իսարհի, սկիզբն ամենայնի և յամենայնի ամենայն լըմամբ, օրհնեալի բարձունս. և քեզ ընդ Հօր և Հոգոյդ որբոյ փառք յաւիտեանս.

ամէն :

Ազօրք նորին սրբոյն Գրիգորի նարեկացւոյ,
ԲԱՆ Զ.

Ի խորց սրբից խօսի ընդ Տիրուհույնի.

Ա. Եւ արդ, ի վերայ այսքանեաց յուսահատութեանց և ահարկուսրտաբեկութեանց, պակուցանողական սաստկութեանց, աստուածային բարկութեանց, տագնապեալոգւով թախծութեան իսպու, աղաչեմ զքեզ, սուրբ Աստուածածին: Հրեշտակ ի մարդկանէ, մարմատեսիլ քերովբէ, երկնաւոր ար-

քայուհի, անխառն իբրև զօդ, մաքուր որպէս լոյս, անշաղախ լստնմանութեան պատկերի արուսեկին բարձրութեան, գերազանց քան ըզբնակութիւն անկոխելին սրբութեանց, երանաւոր խոստմանն տեղի, եղեմ շնչական, ծառ կենացն անմահից բցցեղէն սրովն պարունակեալ, ի բարձրեալն Հօրէ զօրացեալ և հովանացեալ, հանգստեամբ Հոգւոյն հանդերձեալ և մաքրագործեալ, բնակսւթեամբ Որդւոյն յարգարեալ և տաղաւարեալ, միածինն հօր՝ եւ քեզ անդրանիկ, որդի քոծննդեամբ և տէր արարչութեամբ, ընդ անաղտ մաքրութեանդ՝ և անբիծ բարի, ընդ անարատ սրբութեանդ՝ եւ խնամակալ բարեխօս: Ընկալ զմաղթանս այսր աղերսաւ

նաց՝ քում դաւանողիս, և մատո՛
ընծայեա՛ ընդ սմին խառնեալ ըզ-
բանն իմ նախնի՝ մեծիդ ներբո-
ղի՝ ի քոյդ պաղատանս։ Հիւսեա՛
միացո զմեղուցելոյս դառն հեծու-
թիւն ընդ քումդ երջանիկ և խըն-
կաւորեալ հայցուածոց, տունկդ կե-
նաց պաղոյն օրհնութեան. զի ի քէն
միշտ օգնեալ եւ բարեգործեալ, եւ
ի մաքրական քո ծնելութիւնդ ա-
պաւինեալ եւ լուսաւորեալ, կեցից
Քրիստոսի որդւոյ քոյ և տեառն։

Բ. Օժանդակեաթեոցդ աղօթիւք,
խոստովանեալ մայրդ կենդանեաց,
և ելիցն իմ յերկրէս հովտէ, առանց
Ականաց հետեւիլ ի կեանս օթեա-
նացդ պատրաստութեան, զի թե-
թեասցի կատարածն իմ ինձ՝ ծան-
թեասցի կատարածն իմ ինձ՝ ծան-

րացելոյս անօրէնութեամբ։ Արաս-
ցես տօն ինձ բերկրութեան՝ զօրն
իմ տագնապի, ողջացուցիչ երկանցն
Եւայի. բարեխօսեա՛ խնդրեա աղա-
չեա, զի ըստ անճառելի մաքրու-
թեանդ և ահա զբանիդ հաւատամ
զընդունելութիւն։ Արտասուօք օգ-
նեա վտանգեցելոյս, գովեալդ ի կա-
նայս, ծունը խոնարհեցո առ իմ
հաշտութիւն՝ ծնողդ Աստուծոյ, ընդ
իմում թշուառիս հոգա՛, խորան
բարձրելոյն, ձեռն տուր անկելոյս,
տաճար երկնային, փառաւորեա
զորդիդ քո ի քեզ, աստուածօրէն
ինձ հրաշագործել քաւութիւն և ո-
ղորմութիւն, աղախին Աստուծոյ
եւ մայր, բարձրասցի պատիւ քո
ինեւ, եւ ցուցցի փրկութիւն իմ

Քեւ։

Գ. Եթէ զիս գտցես, տիրամայը,
թէ ինձ ողորմեսցիս, սրբուհի. թէ
զկորուսեալս շահեսցիս, անարատ,
թէ զհարթուցեալս յանձանձեսցես,
երջանիկ, թէ զամաչեցեալս յառաջ
մատուցես, բարեշնորհ, թէ յու-
սահատելոյս ինձ միջնորդեսցես,
միշտ սուրբ կոյս, թէ զմերժեալս
ընտանեցուսցես, մեծարեալդ Աս-
տուծոյ, թէ յիս ցուցցես զգթածու-
թիւն, լուծիչդ անիծից, թէ ըզ-
ժփեալս հաստատեսցես, հանգիստ,
թէ ի խոռվութեանց յուղմանց փո-
խեսցես զիս, խաղաղարար, թէ վը-
րիպելոյս ինձ հնարաւորեսցես, գո-
վեալ, թէ վասն իմ մտցես ի հան-
գէս, մահու նահանջիչ, եթէ ըզ-
դառնութիւնս իմ անուշեսցես,
քաղցրութիւն, թէ զբաժանմանն

իմ խտրոց քակտեսցես, հաշտու-
թիւն, թէ զանմաքրութիւնս իմ
բարձցես, եղծման ընդունիչ, թէ
զմատնեալս մահու փրկեսցես, կեն-
դանի լոյս, թէ զլալեացս ձայն հատ-
ցես, բերկութիւն, թէ զխորտա-
կեալս կազդուրեսցես, գեղ կենաց,
թէ ի կործանեալս յիս ակնարկես-
ցես, հոգելից, թէ ողորմութեամբ
ինձ պատահեսցես, կտակ նուլիրեալ:
Օրհնեալդ միայն ի շրթունս անբիծս
լեզուաց երջանկաց. ահա կաթիլ մի
կաթին քումդ կուսութեան յանձն
իմ անձրևեալ՝ կենաց ինձ զօրէ,
մայրդ բարձրելոյ տեառն Յիսուսի
արարչին երկնի և բնաւին երկրի,
զոր անձառապէս ծնար բովանդակ
մարմնովն և համայն աստուածու-
թեամբն, որ փառաւորեալն է ընդ

Հօր եւ Հոգւոյն սրբոյ էութեամբ
եւ անքննութեամբ մերոյին բնու-
թեամբս միացելով, ամենայն եւ
յամենայնում, մի յԵրրորդութենէն.
նմա փառք յաւիտենից յաւիտեանս.

ամէն:

~~~~~

Մաղթանք ի դիւաց պահպանութեան նորին
սրբյն Գրիգորի:

ԲԱՆ ՂԳ.

Ի խորց սրտից խօսի ընդ Աստուծոյ:

Աստուած յաւիտենական, բա-
րերար և ամենակալ ստեղծիչ լու-
սոյ և յօրինիչ գիշերոյ, կեանք ի
մահու և լոյս ի խաւարի, յոյս ակն
ունողաց և երկայնմտութիւն տա-
րակուսելոց. որ ամենարուեստ ի-
մաստութեամբ քո՛ դարձուցանես
յայդ զստուերս մահու, աննուազ

ծագումն և անմուտ արեգակն. քան
զի ոչ զօրէ ծածկել զփառս տէրու-
թեան քո խաւար գիշերոյ. որում
կրկնի ծունը երկրպագութեան ա-
մենայն եղելոց՝ երկնաւորաց և եր-
կրաւորաց և սանդարամետականաց.
որ լսես զհեծութիւն կապելոց եւ
հայլս յաղօթս խոնարհաց և ընդու-
նիս զխնդրուածս նոցա, Աստուած
իմ և թագաւոր իմ, կեանք իմ և
ապաւէն իմ, յոյս իմ և վստահու-
թիւն իմ, Յիսուս Քրիստոս, Աս-
տուածդ ամենայնի, սուրբդ հան-
գուցեալ ի հոգիս սրբոց մխիթարու-
թիւն վշտաց և քաւարան մեղու-
ցելոց, որ գիտես զամենայն յառաջ
քան զլինել նոցա, առաքեա զպահ-
պանողական զօրութիւն աջոյ քոյ
և փրկեա զիս յերկիւղէ գիշերի և

ի գիւէ չարէ . որպէս զի զյիշատակ
սոսկալի եւ սուրբ քո անուանդ,
միշտ համբուրեալ շրթամբք հոգւոյ՝
ըղձութեան շնչոյ, կեցից պահպան-
եալ ընդ այնոսիկ՝ որ կարդան զքեզ
ի բոլոր որտէ: Եւ ի գրոշմէ խաչի
քոյոյ նշանիդ՝ զոր աստուածային
արեամբ քո ներկեալ նորոգեցեր,
եւ ի նոյն շնորհ որդեգրութեան՝
զմեզ մկրտեցեր, և ի փառս պատ-
կերի քո նկարեալ յօրինեցեր. այ-
սու պարզեօք աստուածականօք,
ամաչեսցէ սատանայ, քակտեսցին
մեքենայքն, բարձցին որոգայթքն.
պարտեսցին մարտուցեալքն, պա-
կասեսցին զէնքն սայրատուրք. մեր-
ժեսցի մէզն, փարատեսցի խաւարն,
մեկնեսցի մառախուղն: Բազուկ քո
հովանասցի, եւ աջ քո կնքեսցէ.

վասն զի զթած ես և ողորմած, և
անուն քո կոչեցեալ է ի վերայ ծա-
ռայից քոց: Եւ քեզ ընդ Հո-
գւովզ սրբով՝ փառք, իշխանու-
թիւն և պատիւ, յաւիտեանս յաւի-
տենից . ամէն:

Ազօք նարկաւոր իւրախանչիւր անձանց նո-
ւատացելոց ի Քրիստոս, զոր արարեալ է սրբոյն
Ներսիսի ընտիալոյ՝ Հայոց Կարուղիկոսի:

Հաւատով խոստովանիմ և երկիր
պագանեմ քեզ, Հայր և Որդի և
սուրբ Հոգի, անեղ և անմահ բնու-
թիւն, արարիչ հրեշտակաց և մարդ-
կան և ամենայն եղելոց . ողորմեա՛
քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:
Հաւատով խոստովանիմ, և երկիր
պագանեմ քեզ, անբաժանելի լոյս,

միասնական սուրբ Երրորդութիւն և
մի աստուածութիւն, արարիչ լու
սոյ և հալածիչ խաւարի. հալածեա-
ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և
անգիտութեան, և լուսաւորեա' ըզ-
միտս իմ ի ժամուս յայսմիկ աղօթել
քեզ ի հաճոյս, եւ ընդունել ի քէն
զինդրուածս իմ. և ողորմեա:
Հայր Երկնաւոր Աստուած ճշմարիտ,
որ առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի
ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին, մե-
ղայ յերկինս եւ առաջի քո. ընկա' լ
զիս որպէս զանառակ որդին և զգե-
ցո՛ ինձ զպատմուճանն զառաջինն
զոր մերկացայ մեղօք. և ողոր:
Որդի Աստուածոյ Աստուած ճշմարիտ,
որ խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյ
եւ առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն
Մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան.

խաչեցար, թաղեցար եւ յարեար
ի մեռելոց՝ և համբարձար փառօք
առ Հայր, մեղայ յերկինս և առաջի
քո. յիշեա' զիս որպէս զաւազակն
յորժամ գաս արքայութեամբ քով.
և ողոր:

Հոգի Աստուածոյ, Աստուած ճշմա-
րիտ, որ իջեր ի Յորդանան և ի վեր
նատունն, և լուսաւորեցեր զիս մը-
կըրտութեամբ սուրբ աւազանին,
մեղայ յերկինս և առաջի քո. մաք-
րեա' զիս վերստին աստուածային
հրով քով՝ որպէս հրեղէն լեզուօք
սուրբ զառաքեալսն. և ողոր:

Անեղ բնութիւն, մեղայ քեզ մտօք
իմովք, հոգւով և մարմնով իմով.
մի՛ յիշեր զմեղս իմ զառաջինս
վասն անուանդ քոյ սրբոյ. և ողոր:
Տեսող ամենայնի, մեղայ քեզ խոր-

հրդով բանիւ եւ գործով . ջնջեա՛
զձեռագիր յանցանաց իմոց , եւ
գրեա՛ զանուն իմ ի գպրութեան կե-
նաց . և ողոր :

Քննող գաղտնեաց , մեղայ քեզ կա-
մաւ եւ ակամայ , գիտութեամբ և
անզիտութեամբ . թողութիւն շնոր-
հեա՛ մեղաւորիս , զի ի ծննդենէ
սուրբ աւագանին մինչեւ ցայսօր
մեղուցեալ եմ առաջի աստուածու-
թեանդ քո զգայարանօք իմովք ,
եւ ամենայն անդամօք մարմնոյս .

և ողոր :

Ամենախնամ տէ՛ր , զիր պահապան
աչաց իմոց զերկիւզ քո սուրբ ոչ
ևս հայել յայրատ , և ականջաց ի-
մոց՝ ոչ ախորժել լսել զբանս չա-
րութեան , և բերանոյ իմոյ՝ ոչ խօ-
սել զստութիւն , և սրտի իմոյ՝ ոչ

խորհել զչարութիւն , և ձեռաց ի-
մոց՝ ոչ գործել զանիրաւութիւն ,
և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ ի ճանապարհս
անօրէնութեան . այլ ուղղեա՛ զշար-
ժումն սոցա լինել միշտ ըստ պա-
տուիրանաց քոց յամենայնի . եւ
ողոր :

Հուր կենդանի , Քրիստո՛ս , զհուր
սիրոյ քո զոր արկեր յերկիր՝ բոր-
բռքեա՛ յանձն իմ , զի այրեսցէ
զաղտ հոգւոյ իմոյ , եւ սրբեսցէ
զիսիղն մտաց իմոց , և մաքրեսցէ
զմեղս մարմնոյ իմոյ , և վառեսցէ
զլոյս գիտութեան քոյ ի սրտի ի-
մում , և ողոր :

Իմաստութիւն Հօր՝ Յիսո՛ս , տո՛ւր
ինձ իմաստութիւն , զբարիս խորհել
և խօսել և գործել առաջի քո յամե-
նայն ժամ . ի չար խորհրդոց ի բա-

Նից եւ ի գործոց փրկեա՛ զիս . եւ
ողոր :

Կամեցող բարեաց , տէ՛ր կամարալ ,
մի՛ թողուր զիս ի կամս անձին իմոյ
գնալ . այլ առաջնորդեա՛ ինձ լինել
միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց .

և ողոր :

Արքա՛յ երկնաւոր , տո՛ւր ինձ զար-
քայութիւն քո՛ զոր խոստացար սի-
րելեաց քոց . և զօրացո՛ զսիրտ իմ
ատել զմեղս , և սիրել զքեզ միայն ,

և առնել զկամս քո . եւ ողոր :

Խնամո՛ղ արարածոց՝ պահեա՛ նշա-
նաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին
իմ՝ ի պատարանաց մեղաց , ի փոր-
ձութեանց դիւաց , և ի մարդոց ա-
նիրաւաց , և յամենայն վտանգից
հոգւոյ և մարմնոյ . և ողոր :

Պահապան ամենայնի , Քրիստոս , աջ

քո հովանի լիցի ի վերայ իմ՝ ի տուէ
և ի գիշերի . ի նստել ի տան , ի գնալ
ի ճանապարհի , ի ննջել և ի յառնել ,
զի մի՛ երբեք սասանեցայց . և ողոր :
Սստուա՛ծ իմ , որ բանսս զձեռն
քո , և լնուս զամենայն արարածս
ողորմութեամբ քով , քեզ յանձն
առնեմ զանձն իմ , զու հոգա՛ եւ
պատրաստեա զպէտս հոգւոյ և մար-
մնոյ իմոյ յայսմհետէ մինչեւ յաւի-
տեան . և ողոր :

Դարձուցիչ մոլորեցելոց , դարձո զիս
ի չար սովորութեանց իմոց ի բարի
սովորութիւն . և բեկուեա՛ ի հոգի
իմ զսոսկալի օր մահուն , և զեր-
կիւզ գեհենոյն , և զսէր արքայու-
թեանն , զի զզջացայց ի մեղաց և
զործեցից զարգարութիւն . և ողոր :
Աղբւոր անմահութեան , աղբերացո՛

իսրաէ իմմէ զարտասուս ապաշխա-
րութեան որպէս պոռնկին, զի լուա-
ցից զմեղս անձին իմոյ յառաջ քան
զելանելն իմ յաշխարհէս. և ողոր:
Պարզեիչ ողորմութեան, պարզեեա՛
ինձ ուղղափառ հաւատով, և բարի
գործով, և սուրբ մարմնոյ և ար-
եան քոյ հաղորդութեամբ գալ առ
քեզ. և ողոր:

Բարերար տէր, հրեշտակի բարւոյ
յանձն արասցես զիս քաղցրութեամբ
աւանդել զհողի իմ, և անխռով ան-
ցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն՝
որ են իներքոյ երկնից. և ողոր:

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս, արժանա-
ւորեա՛ զհողի իմ ուրախութեամբ
տեսանել զլոյս փառաց քոց ի կոչ-
ման աւուրն, և հանգչել յուսովք բար-
եաց յօթեանս արդարոց՝ մինչե յօր

մեծի գալստեան քոյ. եւ ողոր:
Դատաւոր արդար, յորժամ գաս
փառօք Հօր գատել զկենդանիս և
զմեռեալս, մի՛ մտաներ ի գատաս-
տան ընդ ծառայի քում. այլ փըր-
կեա՛ զիս ի յաւիտենական հրոյն, և
լսելի արա՛ ինձ զերանաւէտ կո-
չումն արդարոց յերկնից արքայու-
թիւնդ. և ողոր:

Ամէնողորմ տէր, ողորմեա՛ ամե-
նայն հաւատացելոց ի քեզ, իմոց և
օտարաց, ծանօթից և անձանօթից,
կենդանեաց և մեռելոց. չնորհեա՛
և թշնամեաց իմոց և ատելեաց ըզ-
թողութիւն որ առ իս յանցանացն,
եւ գարձո՛ զնոսա ի չարեացն զոր
ունին վասն իմ, զի ողորմութեան
քում արժանի եղիցին. և ողոր:

Փառաւորեալ տէր, ընկալ զաղա-

չանս ծառալիս քոյ, և կատարեա՛
ի բարի զինզրուածս իմ, բարեխօս-
սութեամբ սրբուհւոյ Աստուածած-
նին, եւ Յովհաննու Մկրտչին, եւ
սրբոյն Ստեփանոսի նախավկաջին,
եւ սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսա-
ւորչին, և սրբոց առաքելոց, մար-
դարէից, վարդապետաց, մարտի-
րոսաց, հայրապետաց, ճգնաւորաց,
կուսանաց, և ամենայն սրբոց քոյ
երկնաւորաց եւ երկրաւորաց: Եւ
քեզ փա՛ռք եւ երկրապատութիւն
անբաժանելի սուրբ երրորդութեանդ
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մաղթան+ :

Վասն սրբուհւոյ Աստուածածնին
բարեխօսութեանն, տէր, ընկալ զա-
ղաչանս մեր, և կեցո՛ զմեղ:

Քարո՞ :

Սուրբ զԱստուածածինն եւ զա-
մենայն սուրբս բարեխօս արացուք
առ հայր ի յերկինս. զի կամեցեալ
ողորմեսցի եւ գթացեալ կեցուցէ
զարարածս իւր: Ամենակալ տէր Աս-
տուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛:

Աղօն+ :

Ինկա՛լ, տէր, զաղաչանս մեր,
բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուա-
ծածնին՝ անարատ ծնողի միածնի
որդոյ քոյ, և աղաչանօք ամենայն
սրբոց քոյ, և որոց այսօր է յիշա-
տակ (կամ եւ աւուրս շնորհիւ):
Լո՛ւր մեղ, տէր, և ողորմեա՛, ներ-
եա՛ քաւեա՛ և թո՛ղ զմեղըս մեր:
Արժանաւորեա՛ զոհութեամբ փա-
ռաւորել զքեզ ընդ որդւոյ եւ ընդ

սրբոյ հոգւոյդ . այժմ և միշտ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Օհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս ամէն :
Հայր մեր որ յերկիմս :

Մասնանդ :

Զհանգստեան զաղօթս և զաղա-
չանս ընկալ , մարդասէր Աստուած ,
ի հաճոյս բարերար կամաց քոց . մեր
մեղաց և բազում յանցանացն թո-
ղութիւն չնորհեա՛ . և քեզ փառք
յաւիտեանս . ամէն :

Փառք քեզ , տէր Աստուած մեր ,
որ պարգևեցեր զօրս զայս բարեաւ
և խաղաղութեամբ անցուցանել :
Մարդասէր Աստուած , զառաջակայ
գիշերս որ ի վերայ մեր զալոց է , ի

մեղաց փրկեա՛ , ի չարեաց ազատեա՛ ,
և ի գործս բարիս առաջնորդեա՛ :
Առաւօտու օրհնութեանցն և փառա-
բանութեանցն արժանի՛ արա՝ զամե-
նայն հաւատացեալս անուանդ քում
սրբոյ , և պահեա՛ ի խաղաղութեան :
Տէր Աստուած մեր , տուր զքո խա-
ղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի ,
բա՛րձ զցասումն եւ զպատուհան

ի յարարածոցս :

Ողորմեա՛ հարց և եղբարց մերոց՝
կենդանեաց և հանգուցելոց :
Ողորմեա՛ զեկեղեցի շինողաց , ե-
րախտաւորաց , պտղատուից , սպա-
սաւորաց , և այնոցիկ որք ընդ հո-
գանեաւ սրբոյ եկեղեցւոյ են հան-
գուցեալ :

Տէր Աստուած , օգնեա՛ թագաւո-
րացն քըլիստոնէից , և իշխանացն բա-

ըեպաշտից, զօրաց և զաւակաց նո-
ցին՝ պահելով ի խաղաղութեան:
Տէր Աստուած մեր, պահեա' զա-
ռաջնորդս եւ զեղբայրութիւնս մեր
ամբողջ և անխոռվ ի կամս ողոր-
մութեան քո:

Եշանաւ սուրբ և պատուական խա-
չիւ քով՝ հալածեա' զերմելի և զա-
ներեռվթ թշնամին ի սահմանաց մե-
րոց և ի բնակութենէս մերմէ:
Փրկեա' զմեզ ի հրոյն յաւիտենից, և
քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Օրհնեալք եղերուք ի շնորհաց սուրբ
Հոգւոյն, երթայլք, հանգերուք խա-
ղաղութեամբ, և տէր եղիցի ընդ
ձեզ ընդ ամենեսեանդ. ամէն:

ՄՄ Հայոցիտական գրադարան

MAL032988

